

Рокъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 8-го Децембра, 1904. Число 49.

Vol. XII. Scranton, Pa. Thursday, December 8, 1904. No. 49.

Дуже важне!

Подаємо до відомости всімъ Братствамъ и вѣдѣламъ Рус. Нар. Союза и всімъ поодинокимъ членамъ, що на VIII-ій Головной Конвенції Р. Н. Союза въ Шамоні, Па. делегаты ухвалили, що кождый членъ Р. Н. Союза має платити разъ въ роцъ въ мѣсяці Децембру 25 центовъ на желѣзний фондъ.

Ся ухвала була оголошена въ органѣ Союза „Свободѣ“ число 26. зъ дня 30. Юнія, 1904.

Длятого лоручає ся всімъ членамъ Р. Н. Союза вынотати сю ухвалу. Кто сего не зробить стратить всѣ права членскій до організації Р. Н. Союзъ.

К. Кириловъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
Ал. Шаршунъ, касієръ.

Отже всюда на цѣломъ свѣгѣ войско се загибѣло для молодого чоловіка.

— ЯКЪ звѣсно Испанія дуже любе ся въ кровавыхъ битвахъ людей зъ наповъ дикими быками. Щороку вѣдбувають ся въ Испаніи такі борби по рожныхъ мѣстахъ, и пригладяють ся имъ тысячѣ а тысячѣ народа. Супроти сыхъ нелюдськихъ забавъ выступила робѣтничая партія и домагає ся вѣдъ правительствѣ знесеня ихъ. — Читачамъ „Свободы“ звѣсно, що и Угорщина пошла за при мѣромъ Испаніи и того року показувано въ Будапештѣ борбу быковъ зъ людьми. Однакъ на протестъ многихъ людей правительство заборонило сего разъ на все.

— ВЪ Шаронѣ, Па. де находять ся найбільшій фабрики стали и бляхи, вѣдъ нового року зѣстане поднесена платня робѣтникамъ. Около 100 тысячъ робѣтниківъ, тамъ занятыхъ достає платню большу о третину дотеперѣшнюю. Платню поднесено тому, що вартѣсть стали подскочила теперъ въ гору.

— ВЪ Цайглерѣ, Ил. пауе великій страйкъ горняковъ. Мѣжъ страйкующими а страйколомаи пришло до завзятой борби. Застрѣлено шѣстьохъ страйколомовъ. Тамошний шерифъ зажадавъ до помочи войска. Послано одного капитана и 50 жовняровъ зъ 5 тысячами патронѣвъ. Страйколомы постановили не йти больше до работы.

— ВЪ Емпоріумѣ, Па. напала банда опришкѣвъ на 50 робѣтниківъ Италійцѣвъ, въ хвили, коли они ѣли обѣдъ, и грозячи, що застрѣлять кождого, хто лишъ рушить ся, обрабували всѣхъ до цента. Полиція зловила вже кількохъ опришкѣвъ.

— ЗЪ Карбондейлѣ, Ил. доносять дальше, що въ Цайглерѣ пришло до грозныхъ заворушень помѣжъ

страйкерами. Коли тільки показало ся въ мѣстѣ войско, робѣтники кинули ся сейчасъ на нихъ и розогнали по всѣхъ усюдахъ. Шерифъ пославъ 50 уоруженыхъ людей на помѣчь войска, але се ничъ не помогло, бо и тѣ мусѣли утѣкати передъ заглостою страйкующихъ. Шерифъ зажадивъ телеграфічно двоухъ компаній войска на помѣчь, бо иначе не дастъ собѣ рады.

— ВЪ цѣлой державѣ Нью-Джерзі, зачали теперъ строго перестерѣгати за конь, котрый забороняє давати по фабрикахъ заняте нелѣтнимъ дѣтямъ. Въ наслѣдокъ того фабриканты повѣддаювали зѣ своихъ фабрикъ всѣ дѣти, котрі немають еще 15 лѣтъ.

— ВСѢ державы, до котрыхъ звернувъ ся Рузвелтъ зъ запрошенемъ на конференцію мирову, приобѣщали взяти участь въ тыхъ нарадахъ. Запрошене се вѣдкнула лишъ Росія и Япанія.

— ВЪ Легінгтонѣ, Ки. напала товпа народу въ ночи на вѣзницю, щобъ выдѣстати зъ вѣдтамъ троухъ муриновъ, котрі передъ кількома днями забили въ цѣла рабунку бѣлого чоловіка. Завѣзване войско оборонило приступъ до вѣзницѣ. Тогдѣ мѣжъ розбѣшеною товпою давъ ся чути голосъ: „Ходѣмъ палити дома, де мешкають мурины!“ и цѣла товпа рупила не передмѣстия, але тутъ выпередило ихъ войско, и выважала ся кровавая битва. Богато особъ по обоухъ бокахъ е тяжко покарѣченныхъ.

— ЗЪ Добсъ Феррі, Н. Й. завѣзване служачій зъ одной лѣтної вѣльѣ полицію, бо троухъ бандитѣвъ рабує хату. Сейчасъ поспѣшило на помѣчь пятьохъ поліеменовъ. Опришки сразу намагались утѣкати, але коли побачили, що се е неможливе, зачали стрѣляти до полиції. Зъ о-

бохъ сторѣвъ упало кільканайцять вѣстрѣловъ, при чѣмъ оденъ опришокъ тяжко раненый. Остаточно зловлено двоухъ другихъ и вѣддано ихъ до вѣзницѣ.

— ЗВѢТЪ бюро майнерского за рокъ 1903 по дає до прилюдной вѣдомости, кілько то людей гине въ майнахъ въ Пенсилвеніи, працюючи на хлѣбъ насущный. Часописы подають лишъ большій катастрофы, але не подають поменьшихъ випадковъ. де день въ дець гине якийсь робѣтникъ, а число такихъ випадковъ далеко превышаетъ жертвы большихъ катастрофъ. Отже въ роцѣ 1903, згинуло въ Пенсилвеніи въ майнахъ 518 робѣтниківъ, а 1325 зѣстало тяжко покарѣченныхъ. А треба знати, що въ томъ роцѣ майже не було большихъ катастрофъ. Наибольше людей гине въ наслѣдокъ засыпания камѣнемъ, меньше вѣдъ експлозій газѣвъ, и злои вентилляції. Отже причиною нещастя е недоглядъ зѣ стороны наставниковъ майнерскихъ, котрі однакъ не могутъ собѣ дати рады, тільки мають до работы, а компаністы анѣ не думаютъ побольшити число тыхъ наставниковъ, бо жите людське для нихъ е прецѣнь таке дешево. Коли теперъ приглянемо ся випадкамъ въ майнахъ за послѣдній роки, то побачимо, що въ 34 послѣднихъ рокахъ згинуло въ майнахъ въ Пенсилвеніи 11 тысячъ 346 робѣтниківъ, або перѣчѣнно гинуло рѣчно 322 робѣтниківъ. Отже кождого дня черезъ 30 лѣтъ гинуть въ Пенсилвеніи оденъ робѣтникъ въ майнахъ. А теперъ подивѣмъ ся кілько гине людей въ Англіи, де копальнѣ вугля суть большій якъ въ Пенсилвеніи. Статистика показує, що въ Англіи гине рѣчно на тысячъ майнерѣвъ лишъ оденъ, подчасъ коли въ Пенсилвеніи гине пять разѣвъ больше бо на тысячъ пятьохъ.

Число се ажъ надто наглядно показує на нелюдську и злочинну неоглядность американского капитализму.

— ВЪ Савана Джорджія подчасъ розпразы судовои бесѣду до судіѣвъ при сяглыхъ; Въ нашѣй державѣ голосить ся яко найкраспѣй честоты розумѣне, справедливѣсть и умѣренѣсть. А недавно тому товпа народа вѣрла ся тутъ до той салѣ, и выдерла зъ рукъ справедливости чотырохъ виноватыхъ муриновъ, и сама зробила зъ ними справу. Чи се такъ повинно бути? Чи иньшѣй карѣ подлягають бѣлы злочинцѣ, а иньшѣй чорны? Справедливѣсть и людскѣсть каже, що всѣ суть рѣвны супроти права. Кара товпы народа вымѣрена чорнымъ спѣворотамъ е страшна въ своихъ наслѣдкахъ. Чому се тѣ е, се кождый зъ васъ знає, а я лишъ вамъ пригадаю. Мы бачимо що въ Ілліноисѣ серуть участь горожане, впрочѣмъ звѣсѣмъ спокойный, але подчасъ сего страшного акту, сердце ихъ стає безъ чувства и они мовъ хижі звѣрята знуцають ся надъ своею жертвою. Чи се не впливає зле на ихъ успособлене? А до того еще придавляють ся тому и дѣти, а примѣры показують, що наѣтъ участь берутъ въ лінчованю. Чи се не побуждає звѣрчати дикихъ инстинктѣвъ въ дѣтяхъ? Приглянемо ся еще дальше. Мурины бачучи, що ихъ за таку саму провину далеко страшнѣйше карають якъ бѣлыхъ, старають ся всѣма способами укрыти виноватця, а сердце ихъ дыше помѣстою для бѣлыхъ. Чомужъ мы маємо такъ поступати? Чи тамтѣ не суть такъ само горожанами свободной Америки якъ мы? Супроти права всѣ суть рѣвны, и мы повинны зѣ всякою рѣшучістю выступити супроти такого варварства, котре при-

носить лишъ нечестъ свободной Америки. Выскажѣть свою гадку, що дови нуватця, не смотрячи на се, що вѣнь чорный.

— ПОДАЮ до публичной вѣдомости, що теперъ мешкаю на 59. Gautier Ave. Jersey City N. J. Ёде ся Montgomery карою; урядъ парохіальный есть подѣ ч. 123 Sussex street, Jersey City, N. J.

о. Ник. Подгорецкій.
Рускій гр. к. душпастьєръ въ Джерзі Сити, Н. Дж.

**Памятайте
на Рускій Нар. Фондъ
въ Америцѣ.**

**Се золоте перо
дамо
зовѣсѣмъ даромъ
кождому хто при
шле на „Свободу“
неменче якъ
два доляры.**

Таній даруномъ
будемо давати
тѣлько тымъ
нашимъ
предплатникамъ,
котрі
пришлють
на „Свободу“
грѣшъ
найдалше
до 1-го Лютого
1905 року.

Кожде
перо гварантоване.

Адресъ:
Svoboda,
Box 353,
Scranton, Pa.

Хто зашле

Иванова Неметови докажѣть адресы Русинѣвъ и Поляковъ працюющихъ по плавильнѣ въ Америцѣ, той достає прасный даруномъ.
John Nemeth, 457 Washington St., New York.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мастачу въ собѣ цѣной информации и рады для мушницъ, жѣнокъ и дѣтей, сѣи пошлаете свое имя на адресъ:
O. P. Box 208, Madison Sq., New York

Еще разъ о. Обушкевичъ!

О. Обушкевичъ въ Jersey City, N. J.

Якъ лише о. Подгорецкій, знеможений кольосальною прадею, выѣхавъ до Northampton, щобъ бодай кѣлька тыжнѣвъ вѣдоучати, вже таки того самого тыжня писало одно чадо Обушкевича до своего брата въ Winnipeg, що здае ся о. Обушкевичъ приѣде до Jersey. А треба знати, що о. Подгорецкій выѣзжаючи полишив своего заступника въ особѣ о. В. Гривнака и комитетъ церковный на того заступника згодивъ ся. Але для о. Обушкевича се все байдуже. Вѣнь наплѣвши небилецъ про славянську любовь въ St. Louis, а на вѣтъ заявивши тамъ приватно, що вѣнь бы хотѣвъ згоды, тай власне хотѣвъ вдарити ся въ груди и покаяти ся, але священники-Украинцѣ не зволили приѣхати до St. Louis; вѣнь, якъ чоловікъ засадъ и при томъ дуже характерный, въ поворотѣ зъ St. Louis таки просто зъ дѣла лѣзе зъ пакташкою до своего краѣна Ступѣньского въ Jersey City и тамъ осѣдае на бордѣ и здобуває парохію хорого чоловіка — священника.

Нещасте хотѣло, що станъ здоровья о. Подгорецкого значно погѣршивъ ся и грудна хвороба приковала его на кѣлька тыжнѣвъ до лѣжка. Въ першихъ тыжняхъ слабости о. Подгорецкого, вѣдѣдали его въ Northampton: председатель Союза К. Кирчовъ, секретарь Союза С. Ядловскій и двоухъ найвызначнѣйшихъ парохіанъ зъ Jersey City — Цѣплякъ и Голодь. Тымчасомъ заступавъ Джержу о. В. Гривнакъ цѣлый мѣсяць. Колижъ о. Гривнакъ бувъ змушений вертати на свою парохію до Syracuse, N. Y. а на своего заступника призначивъ о. Подгорецкій, доперва зъ Галичины повернувшого о. Макара, вчинивъ ся такий скандалъ, яког амер. Русь вже больше не дожѣ. О. Обушкевичъ увѣйшовъ до чужой церкви въ асистенціи 5 полісменѣвъ!... Ты подѣлъ були вже описанъ и въ „Свободѣ“ и въ „Свѣтѣ“, тай и гадко про нихъ еще разъ згадовати. Полюбивши такъ дуже полісменѣвъ американскихъ, заразы такъ на слѣдуючу Недѣлю поѣхавъ о. Обушкевичъ посвячовати гр. к. олтаре до Simpson. Ра., але тамъ вже полісмены не були такъ ласкавы, они не впустили до церкви о. Обушкевича. Тымчасомъ збирае ся комитетъ церковный въ Jersey City въ По-недѣлокъ на нараду, припускае до салѣ цѣлу громаду хрунѣвъ, мѣжъ ними архихруня Гладика (котрый до парохіи зовѣмъ не належить), и ухваляють, що заступати парохію руску въ Jersey не буде анѣ о. Обушкевичъ анѣ о. Макаръ, але або о. Двудлѣтъ, або о. Улицкій. Такожъ ухвалено, щобъ выслати депутацию зъ двоухъ людей до о. Подгорецкого и запитати ся хорого священника, чи вѣнь верне на свою парохію чи нѣ? Ты делегаты, Шпаки и Шмайда приѣхали дѣйсно до Northampton и тамъ покрутили ся, порядно забавили ся у своихъ краѣновъ и вернули до Jersey. оповѣдаючи людямъ, що не могли нѣгде знайти о. Подгорецкого. Въ тотъ часъ о. Подгорецкій вже бувъ въ White Haven, пѣвтора години ѣзды зъ Northampton, про що могли довѣдати ся вѣдъ Теодора Федька, у котрого гостили ся, если не мали чола про се считати о. Дмитрова. Недовго по томъ, коли вже о. Обушкевичъ, схотѣвъ прийняти до вѣдомости, що тяжко хорый о. Подгорецкій перебуває въ White Haven, написавъ до него отсей, ирекасный листъ:

ОЕОФАНЪ А. ОБУШКЕВИЧЪ,

русскій священникъ и духовный управитель

„Общества Русскихъ Братствъ“.

Jersey City, N. J. д. 17 Октоб. 1904.

Всечестнѣйшій Отче!

Симъ письмомъ увѣдомляю Васъ що я на запрошеніе Радъ церк. прибылъ по отшествіи о. Гривнака въ одну Недѣлю Богослуженіе отправити, но прибылъ заразомъ о. Макаръ. Зайшолъ при томъ неприятный инцидентъ, — по не зъ моего powodu. — Затѣмъ препоручилъ я Радѣ церк. послати делегатѣвъ, чтобы напевно отъ Васъ довѣдалися, чи прибудете назадъ до парохіи чи нѣтъ, такъ якъ многіи изъ парафіанъ та наветъ Вашіи сторонники освѣдчили, що заледвѣ на парафію свою повернете. — Делегаты бывше въ Northampton, — не могли довѣдатися где Вы Всеч. О. перебуваєте, — вернули съ ничемъ, — и небавомъ за тѣмъ былъ скликанный митингъ комитетскій и заразомъ и парафіяльный, на которомъ болышествомъ голосовъ — ухвалили мене до Jersey C. за сталого священника принять. — Но я зъ той ухвалы не былъ цѣлкомъ доволенъ, удался съ двома делегатами до Епископа въ Newark-у зъ запросомъ, чи далъ онъ Вамъ отпустку до выѣзду на курацію. Тутъ дѣло вышло такъ: що Вы Отче Николай подѣ Его юрисдикцію ненадежите, и що на 1 рокъ получену юрисдикцію Вы Ему свернули, — отже подѣ Его юрисдикцію не належите. — Понеже делегаты въ имени значительной части парафіанъ освѣдчили, що они суть гр. каволики, и хотять чтобы ихъ священникъ належалъ подѣ юрисдикцію Епископа лат. до сего часу доки своего обряду Епископа неполучать, — и чтобы на митингѣ р. патол. было имъ дозволено мертвѣцѣвъ погребати, — то за священника выбрали мене; и просятъ Епископа, абы мнѣ юрисдикцію удѣлил; — що и непремѣнно здѣлалъ. — Въ моихъ отже рукахъ ухвала Радъ церк. на священника въ Jersey City, и юрисдикція отъ Епископа в Newark-у.

Незаважаючи на всѣ тѣ правныи и легальныи а не подступныи

заступованья, о которыхъ ложно „Свобода“ пише, ставляю Вамъ слѣдующіи вопросы:

1) Чи повернете въ сію Недѣлю на Богослуженіе до Jersey City, либо нѣтъ?

2) Чи постараете ся у Епископа Newarkского о юрисдикцію? а у парафіанъ Jersey-Cit-скихъ о принятіе? Если тѣ условия буде въ состояніи до порядку привести, я радо и съ охотою — парафію Вашу Вамъ отступлю, — а то для святой згоды и покою.

Ожидая до Пятницѣ на повышіи 2 вопросы отповѣды — я то широй и отвертой.

Желаючи Вамъ, якъ найскоршого выздоровленія остаюсь съ почитеніемъ

Ееоф. А. Обушкевичъ

P. O. Box 64, Jersey City, N. J.

До сего перфидного письма, здавалобъ ся, злишній уваги. Одникъ зѣ взгляду на нашъ дуже сумный вѣд-носины, мы вѣдъ себе скажемо кѣлька словъ.

Вы видите якои помочи хапае ся подлый москвофулъ! Той самъ, що каже, нѣбы то вѣнь православный! Той самъ, що передъ о. Товтомъ хваливъ ся, що будучи въ Росіи правивъ Сл. В. въ православной церкви, а въ процесѣ въ Wilkes Barre се заперечивъ, той самъ, що во время оно, коли въ цѣвѣтущомъ приходѣ въ Олифантѣ, чѣпавъ его бискупъ Огара, щобъ принявъ его юрисдикцію — обѣцявъ людямъ, що перейде на православіе, але дуже „острый посты“ встримали его вѣдъ того важного кроку, той самъ, котрый пише въ „Правдѣ“, що Духъ Св. „отъ Отца происходитъ“, та на рещтѣ той самъ, котрый посылаетъ на одну Недѣлю до Jersey City о. Волопина зъ Passaic, N. J., значить священника, котрый не має юрисдикціи вѣдъ того самого нюарского епископа, у дотрого выжебравъ юрисдикцію о. Обушкевичъ, щобъ вѣдобрати хлѣбъ хорому священникови.

До такой подлости може дойти, хибѣ лишъ оденъ Обушкевичъ.

О. Подгорецкій на просьбу людей дѣйсно приѣхавъ, хоть еще не зовѣмъ здоровъ, въ Суботу дня 22. Октября до Jersey City и навѣтъ про свой приѣздъ повѣдомивъ дуже чемно о. Обушкевича. Що вы думаете, що стало ся въ Недѣлю дня 23. Октября?

О. Обушкевичъ прилѣзъ до церкви, та хоть видѣвъ хорого парохѣ, та хоть чувъ, якъ его кураторы ганьбили, вѣнь червоносѣрый кацапъ, зъ мѣдянымъ чолемъ, просивъ ся, щобъ ему позволити Сл. В. вѣдчитати, и въ кѣнци о. Подгорецкій не вважаючи на оппозицію людей позволилъ ему Сл. В. правити. Еще цѣлый тыждень хорый о. Подгорецкій сповнявъ духовныи функціи въ Jersey. По Сл. Божѣй першої Недѣлѣ скликано meeting, на котрый зѣйшло больше, якъ 500 народа и зробили о. Подгорецкому, своему дуже заслуженому парохови, величаву овацію. Зъ усѣхъ мѣсцевостей, приналежныхъ до парохіи Джержситетской зѣйшли ся громадно люде, и одногласно ухвалили, що о. Н. Подгорецкій лишае ся на дальше правнымъ парохомъ, а заступникомъ правнымъ на часъ неприсутности остае о. Улицкій зъ Ansonia. Председателемъ Радъ церковной на мѣсецѣ утѣкшого зъ салѣ Е. Шпака выбрано одногласно К. Кирчова, чоловіка, котрый вѣдъ початку майже заснованія парохіи стоявъ все и боровъ ся чесными способами за добро и гараздъ парохіи. Юслю той ухвалы о. Подгорецкій хоть еще хорый, оставъ въ Jersey City до слѣдуючої Недѣлѣ, и въ томъ часѣ вѣдобравъ зъ почты еще оденъ листъ вѣдъ о. Обушкевича такого безмѣрно подлого змѣсту:

Jersey City, N. J., Октоб. 24, 1904.

Всечестнѣйшій Отче!

Къ сожалѣнію, вчерашне крикливе собраніе женъ и дѣвокъ, а не митингъ парафіяльный, не поправилъ бурляву ситуацию въ тѣйшій парафіи, а погршилъ ю до той степени, — що народъ ани не хоче собѣ дати вспомнути, чтобымъ зъ отти отходилъ. Я бо выразился цѣлкомъ шире и отверго передъ Радою церк. и старшими парафіянами, — що я урадовалымся, кобы той парохіальный заколотъ въ той способѣ закончился, абымъ могъ зъ отти на инну парафію перейти, — неважачючи на ухвалу Радъ церк. 8миа комитетовыми подписану — и на юрисдикцію отъ Епископа получену, — о полученіе котрой мене Рада церк. просила, заявляючи, що безъ власти дух. отъ Епископа ніякого священника до своей парафіи не примутъ. Тожъ я-въ письмѣ къ Вамъ, — выразью тѣ 2 условия: — принятіе отъ Радъ церк. и отъ Епископа — предложилъ. Но понеже то неосуществилось, я nolens volens — на мое неудовольствіе мушу лишиться, — и маю надѣю, що Вашіи сторонники, не найдуть ни малѣйшого powodu, — зъ мене быти незадовольненными, — а противно они може лѣпше мя полюбятъ якъ не оденъ зъ мнимыхъ пріятельвъ. — Може и сами еще переконаетесь, чи неоправдѣ Вамъ пишу. — О метрикальнхъ книгахъ — бымы сердечно просилъ, такъ якъ для выдаванія свидѣтельствъ метрик. суть для парафій неизбѣжно потребныи.

Желаючи Вамъ Всеч. Отче всего блага, и немаючи къ Вамъ ни замакове зерно ніякой уразы — остаюсь съ истиннымъ почитеніемъ преданный въ Хрис. братъ

Ееоф. А. Обушкевичъ

P. O. Box 64.

Просту о короткій отвѣтъ.

До сего вже листу нѣхто не посмѣвъ бы додавати своихъ увагъ. Ту подлость уменьивъ бы и злагодивъ бы кожый, чтобы хотѣвъ свои уваги додавати.

Такъ може писати лишъ найподлѣйшій кацапъ!

Вже надрукована книжка:

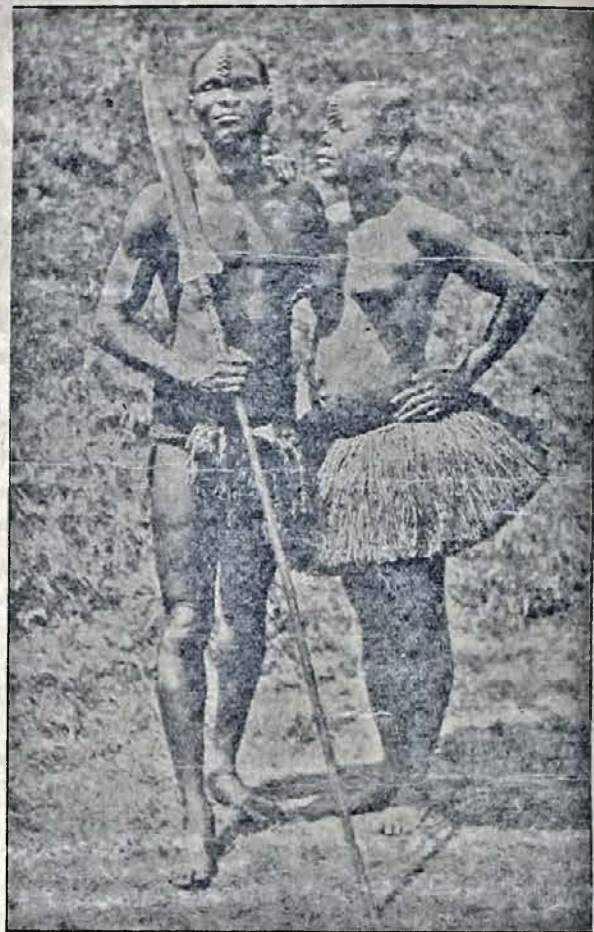
„Якѣ то е люде на землі“?

Такъ зовесъ осьма зъ ряду книжочка просвѣтного издавництва им. А. Бончевского „Слово“.

Она вже готова; теперь находить ся въ оправѣ, а зачнемъ еѣ розсылати коло 15 го сего мѣсяца.

Се е велика книжка, бо має 96 сторѣвъ друку. Она описуе звичаѣ людеи бѣлыхъ, чорныхъ, червоныхъ, жовтыхъ, якѣ толькѣ жѣють де на землі. Въ нѣй е намальована мапа, на котрой каждый може прочитати де якѣ люде живутъ и якъ называютъ ся. Е мапа, що показуе якѣ кѣтрѣ люде мѣють волосе, якѣ головы, и е нарисоване дерево, що вказуе якѣ одні люде вѣдъ другихъ вѣдѣлювались и о скѣлько одні зъ другими спорѣдненіи.

Кромѣ сего въ сѣй книжцѣ е 21 образѣвъ, що представляють людеи живучихъ по всѣхъ частяхъ свѣта: въ Европѣ, Азіи, Африцѣ, Америцѣ та Австраліи.

Се е оденъ зъ образѣвъ, якѣ паходять ся въ той книжцѣ; представляе войвопника зъ Конго зъ жѣнкою.

Ся книжка коштуе 50 центѣвъ. Поплемо еѣ лишъ тымъ, що заплатили предплату на „Слово“ въ сумѣ \$1.50 на рокъ, або тому, хто прише намъ 50 центѣвъ.

Хто припле \$1.00, тому вышлемо сѣю цѣкаву книжку и ще 7 книжочокъ, якѣ выйшли передъ нею разомъ 8 книжочокъ, котры, если купувати ихъ особно, коштувалибы до лѣяра и 70 центѣвъ.

Хто припле \$1.50, тому вышлемо тыхъ 8 книжочокъ вартости \$1.70 и еще 3 книжочки, що выйдуть въ слѣдуючѣмъ роцѣ. А чтобы приславъ \$3.00, той буде доставати и книжочки (одну що мѣсяца) и часопись „Свободу“ (одну що тыжня) черезъ 12 мѣсяцѣвъ.

Треба памятати, що всѣ книжочки „Слова“ дуже цѣкавы. Хто хоче знати, що дѣялось и дѣсѣ въ серединѣ нашей землѣ, хто хоче знати, якѣ вѣры мали давній и теперѣшній люде, хто хоче прочитати такий повѣстки якъ: „Ангель и пустельникъ“, „Двѣ левады“, або дознатись про се, що „Дорога любви, то Божа дорога“, нѣхай сейчасъ выпише, що треба на пониспѣй картцѣ, вытне еѣ и запле вразъ зъ грѣшми на нашу адресу.

Я замешкалый въ (тутъ подати докладный адресъ)

..... подѣ числомъ улицы посилаю \$1.50 на просвѣтнѣй книжочки „Слово“, котры прошу менѣ высылати всѣ вѣдъ першого числа.

Нашъ Адресъ: „SLOVO“, Box 353, Scranton, Pa.

С М Ъ Ш Н Е.

— Скажи менѣ, дѣлячо твоя жѣнка вѣдъ кѣль-кохъ дней така якѣсь злѣсна?

— Ба, злѣсна дѣлячо, бо знае много новинокъ а цѣлкомъ захрипла.

* * *
— Где ѣдѣшь Ицекъ?
— Вѣду до Вѣднѣ.
— Чого?
— Буду отиврати банкъ!
— Та тѣми кѣлькома коронами що маєшь!
— Нѣ, вытрихомъ...

ДОПИСИ.

Зь Ст. Луї, Мо.

Хоть я не є предплатником „Свободы“, але я хочу дещо до неї написати. Робота у нас иде дуже добре и всюды можна роботу достати, хто хоче і побити и платня не вайгорт. Лемь то планно, що наші Русини якось не хотять до нашого мѣста приходити. Друга новина се та, що деякі рускі жєны зачинають своих мужів ошукувати. Одна „Ганьчка“ мала за довгий час любовний зносичи зь одним своим бордингером. Коли все на верхъ выходило, то 14-го Новембра, коли єй мужъ пошъ вь до работы, она взяла трое дѣтей и грошѣ (730 долларівъ) и пошла. Коли єй мужъ прийшовъ дѣмъ на обѣдъ, то знайшовъ порожний дѣмъ и не мавъ анѣ обѣду, анѣ жєны, анѣ дѣтей. анѣ 730 долларівъ. Зачавъ за нею шукати, але надармо. Аж на третій день прийшовъ вѣдъ неї листъ зь Кливленду, О. щобъ по ню мужъ приходивъ, бо якъ не прийде, то она собѣ смерть зробить, бо дѣти за нимъ барзѣ плачуть. Такъ мусѣвъ вѣдъ ити по ню. Она мыслила, що за нею и єй любовникъ поїде, але вѣдъ не пошовъ. Вѣдъ каже, що не такий глупий аби на дачі дѣти рѣбити. То зато она мусѣла прийти назидь.

Мис. Турпакъ.

3 New York City.

Хвальна Редикціє!

Пропшу помістити тих пару стрічок у нашій „Свободі“.

Отож в неділю 27 новембра с. р. відбулись крестини у нашого брата Андрея Павлика. У церкві в Jersey City, N. J. окрещено йому сина Володимира. Кумами були: члени братства сьв. Андрея з Нью-Йорку, з гори міста, члени клубу чотирох Михайлів в Джерзі Сіті, таї дівчата, членкині братства сьв. Ольги. Датину хрестив о. Підгорецький. По хрещеню поїхали гості до Нью-Йорку, де і забавляли ся при сьпіві народних пісень у чесного Андрея Павлика. Крестний кум, Михайло Сидір, тогди промовив до гостей, та згадавши за лиху долю руску завівав поважаних гостей до складки на Бурсу. Згадавший пан говорив: „Що ми тут в Америці маємо? Правда, жємо на вільній землі — але побіч духовної інтелігенції, дєсть наша сьвітська, котра би вела нас і боронила? Нам треба єї доперва виловити, а до тої цілі служить Бурса, основана сего року в Йонкерс, Н. Й. Найвзростає в здравлю наш Володимир, а Ви, милі гостоньки дайте яку лепту на Бурсу“.

Гості зложили 8. долларів і десять центів, за що їм краєно подяковали пан Павлик і його чесна подружка. Таких хрестин жєлаю кожній рускій родині.

Кум.

Зь Alverton, Pa.

Много рази читавъ я въ „Свободѣ“ дописи зь рѣжнихъ плейзѣвъ якъ ся где нашимъ людямъ жє. и якъ где работа иде, то и я бымъ хотѣвъ дещо написати, якъ намъ ся тутъ жєе на Alverton, Pa. Насѣсть тутъ 5 роданъ рускихъ и маємо тутъ бр. св. Йоанна Хрестителя вѣд. 59. Наше братство дуже мале, бо має всего лишъ 7-охъ членѣвъ, але проте стоимо досить добре и дасть Богъ, що може и наше братство побольшити ся, бо чути, що при мягкомъ углю тутъ где мы, має ся работа поправити, и уже ся плейзы пуцають, котрі до теперъ стояли. Теперъ на тої околицѣ може много людей достати роботу, бо бракъ робѣтниківъ. Хтобы зь нашихъ Русинѣвъ хотѣвъ вь майнахъ робити, то нехай тутъ питає, то роботу достане. Заробити можна \$2.50 до \$3.00 денно, якъ до хлопц, и до угля.

Церкви тутъ близько нема, треба ѣхати ажъ на Lisenping, Pa., тикетъ тамъ и назадъ 60 цнт., або на Trauger, Pa., тикетъ тамъ и назадъ 64 цнт. Дуже бы було добре, щобъ мы мали свою церковь вь Scottdale, Pa., бо тамъ єсть такожъ велике братство св. Йоанна Хрестителя вѣд. 36. Если нема близько церкви, то нашъ народъ вынародовляє ся, а по найбільшій части польщити ся и. п. якъ се дѣєсь вь деякихъ околицяхъ стейту Конектікоутъ и по другихъ пѣвнѣчновѣходныхъ стейтахъ. Менѣ розповѣдавъ одєнь Русинъ, що бувъ вь Moodus, Conn., що тамъ ся ганьблять наші Русини говорити по руски; анѣ ся нѣхто зь Русинѣвъ не признає, що вѣдъ Русинъ, бо его заразъ Поляки высмѣвають. А такихъ мѣсцѣ єсть бѣльше. Чи жь то не встыдъ и не ганьба, щобъ чоловікъ вирѣкавъ ся свого?

Иванъ Фаринякъ,
секр. вѣд. 59.

3 Beaver Creek, Alta. Can.

Наша колонія зачала трохи розвиватись, бо вже робить ся желѣзниця, котра стане великою помічницею нашимъ людям, котрі вже мали і по 120 миль до желѣзницѣ.

Розуміє ся ті, що суть такъ віддалені від желѣзницѣ, перестануть вже їздити до тої желѣзницѣ, бо вже будуть мати близько свого помешканя. Желѣзниця котра називає ся Canadian Northern Ry., єсть збудована з Winnipeg-у до Battleford, де вже єсть все споряджене: а від Battleford то до нашої коловії ще лиш домп висипаний. Але тутешний говернеръ сказавъ в парламенті, що на друге літо, вже буде зовсімъ готова желѣзниця. Ся нова желѣзниця Canadian Northern Ry. буде тримати просту лінію з Winnipeg-у до Edmonton и буде називати ся Main Line; кромі того буде мати кілька брєвчів. П. Франк Оліверъ тутейший говернеръ такожъ приобіцявъ на-

шимъ Русинам, що кожний хто схоче заробити якого цента, не потребує їхати по кілька сот миль на роботу до С. Р. Р.-ської желѣзницѣ и робити С. Р. Р.-ови майже за нів дармо, але кожний з нашихъ земляківъ достане роботу у С. N. Ry. Co., таку саму якъ і у С. Р. R. Co. Розуміє ся, що і ціна робѣтникамъ не тота буде, що у Сиплярської Комп. Сиплярська компанія, в протягу 10 літ, зачала погорджувати нашими рускими робѣтниками, бо бачила, що наш нарідъ зачавъ прибувати чимразъ бѣльше, і бѣльше, і горнєсь до роботи тисячами; а наш нарідъ, якъ в старімъ краю немавъ жадного поясненя — такъ и тутъ в Канаді не має.

Неодин то вже з нашихъ Русинівъ виробивъ призначєнихъ 6—7 місяцівъ у С. Р. R.-а а коли прийшовъ часъ квітєваня, то неразъ мусѣвъ ходити до офісу, заки своє отримавъ, а неодин то і пішка мусѣвъ цару сот миль трепати до дому. А нашъ бідний Русинъ, що може то му поради́ти! Самъ говорити по англїцки не може, а рускї товмачі не хотять говорити те, що чоловікъ захоче, бо боять ся, щоби не втратили ласку у чорномаза, і тому то нашихъ Русинівъ мають за печену бараболу в Канаді. По моїй мысли, еслиби наші Русини взяли руку в руку і стали сильно в своїй обороні, то жадна ворожа сила їхъ не перемоглаби! Сиплярська Ко. платить робѣтникамъ тілько \$1.45 і \$1.50 денно, а хто на єї борді, то 57 цнт. денно; і що-жъ ся робѣтникамъ лишить? Якби одєнь день стративъ, щоби неробивъ, то послѣдний день праці, пішовби тілько на борд. З того ще обтягає місячно 50 цнт. на доктора, і що чоловікъ може заробити? Наколи компанія Canadian Northern Ry. буде приймаєти робѣтниківъ до праці, то С. Р. R. Co. буде мусѣла обходитись бѣльше справедливо з своїми робѣтниками а не такъ якъ до сеї пори! Канадїєн Нортерн Рейльвей Ко. се маленька часть желѣзницѣ, бо лишъ буде мати одну лінію зь Вініпегу до Едмонтону. Але друга желѣзниця, котра розпичне свою працю по окінченю теперішньої нової желѣзницѣ, і котра буде ся називати Grand Trunk Pacific розпичне будову желѣзницѣ від океану до океану черезъ цілу Канаду; і не буде ані в однімъ мѣсці здибовати ся з Сиплярською желѣзницею, то думаю, що ще бѣльше отворить ся роботи бідному народови.

Було говорєно в парламенті, що желѣзниця Canadian Northern має ся скінчити за одєнь рікъ а желѣзниця Grand Trunk Pacific ажъ за 7 літ! Опісля замисляє канадїйске правительство заложити великі трачі дерева, в західнихъ горахъ, де єсть тисячами миль самого ліса! Се дерево буде тілько черезъ тоту одну желѣзницю Grand Trunk Pacific Co. перевозитись до инчихъ частєй Канади.

Тутъ ще скажу пару слівъ о нашихъ виборахъ, котрі відбули ся дня 3 Новембра 1904 р. В нашій провинції Альберті передъ сими виборами була ліберальна партія і теперъ зістала ліберальна партія. П. Frank Oliver тутейший правительственный кандидатъ діставъ 1400 голосівъ бѣльше, якъ кандидатъ з консервативної партії. Консервативна партія видала много грошей, бо лишъ одєнь п. R. Secordъ видалъ з власної своєї кишєні \$4.000 на ріжнихъ агітаторівъ, однакъ то єму ся невало, бо лишъ ті на него голоси давали, котрі взяли по пару сотокъ грошей! А що консервативна партія видала на руску часописъ в Вініпегу, то і не говорити.

В. Романюк.

Зь Newark, N. J.

Одєнь римо-католикъ Ф. К. читавъ польску газету и дочитавъ ся вь тої газетѣ, що якъ буде цѣлий тыждєнь ходивъ до костела, то буде мати легкій бизнєсь, бо му будуть дузи носити грошѣ. То вѣдъ такъ робивъ. Ходивъ цѣлий тыждєнь до костела а вь суботу якъ вийшовъ зь костела, то анѣ ничъ не ѣвъ анѣ не бесѣдувавъ, лемъ казавъ ся замкнути до одної комнаты до 12-ои години. Газдыня его замкнула а вѣдъ взявъ собѣ крейду и рисувавъ по підлозѣ рѣжний костелы, ка плїцѣ, хрєсты, але якось му дузи неносать грошей. То теперъ, каже, що вь Америцѣ дябла не є, бо вѣдъ знає добре, бо вже спробувавъ.

Н. Кухта.

Зь Scottdale, Pa.

Вь нашѣмъ мѣстѣ нема нѣ школи нѣ церкви. Приїде Субота, то люде орєдрують собѣ по пару галѣонѣвъ горѣвки и по пару кєковъ пива, пють и спѣвають а якъ ся попють, то зачинають ся бити. Недавно тому на хрєстинахъ ся побили, а бійку зачавъ такий чоловікъ, що єще другимъ мавъ бы добрый примѣръ дати. Сумно, дуже сумно, що такъ ся дѣє. И чи дивувати ся потому, що чужий люде за ничъ насъ мають?

Чи не лѣпше вмѣсто сидѣти коло кека, посидѣти коло часописи або книжки и довѣдати ся, що ся вь свѣтѣ дѣє, якъ жиють другї люде и т. п. нѣжъ морочити свою голову и себе троити?

Овадъ.

3 Филадельфіі, Па.

Катєрина Брєшковска, Росїянка, що перебула 22 літа у вязниці на Сибири, мала тутъ промову в Новій Пенсильванїйскій гали на 6-ій ул. 27-Новембра. Говорила від 2 до 6-ои години про судьбу бідного російского народа. По скінченю засѣдали дві Українскї пієні мовою мішаною з російською і попровадили ю два рази черезъ галю з окликами та оплесками симпатїі „бабушці“ (як они ю називали). Справді такого дачого може ще вікола старушка не дізна-

ла і з радости усміхалась, її синї очі блискали, а кровъ мало з лиця не трискала, хочъ волосє вже сивє. Народа була велика тьма, пхались і надирались, навіть ажъ дєрєи вивалили. Що мене найбільше видивовало се то, що тутъ єсть тілько правдивихъ Москалів. Де було обернутись всюды говорили по російски або мі-

паною мовою українською і російською. Міжъ тимъ православну місію становлять самі Москалі від Горлиць, Дрогобича та з Угорщини. Навѣть свого часу коли репортєръ Филадельфїйского дневника загостивъ до багюпки, то представили єму Словака яко типичного (typical) Москаля.

К. Таткіє.

РАХУНОКЪ

нупна дому для „РУСКОЙ БУРСЫ“
вѣ Yonkers, N. Y.

Дѣмъ, який куплено (згодивъ о. Тимкевичъ зь о. Підгорецькимъ) для „Руской Бурсы“, коштує зь огородемъ \$5.500.

Народный фондъ вь порозумѣнню зь комитетомъ Еміграційного Дому дали на сѣу цѣль:

а) Народный Фондъ.....	950.00
б) Еміграційный Дѣмъ.....	856.97
разомъ.....	1846.97

Щобъ уможливити купно дому для такъ важной институції треба було заплатити властителєви 1500.00, що и зроблено дня 1-го Октября 1904., коли дѣмъ перейшовъ на власнѣсть „Руской Бурсы“.

Очевидно, що на дѣмъ тоїжъ институції тяжить довгъ вь сумѣ \$4.000, який позичено вь Yonkers Building and Loan Association. Статуты сього товариства приписують, що [позичаючий мусить закупити шеры вь пропорції до высокости позички йому удѣленої. Тому, хотя дѣмъ набуто ажъ 10 Октября, треба було купити шеры єще зь 10-го Юлія. И такъ заплачено до Building and Loan Association:

вѣ Августѣ (згоджено 28 Авг.).....	45.00
вѣ Септембрѣ.....	20.00
вѣ Октобрѣ.....	31.00
вѣ Новембрѣ.....	42.00
разомъ.....	138.00

Довгъ, який затыгнено вь B'ld'g and Loan A'n змєняє ся кожного мѣсяця такъ, що на примѣръ 1-го Дец. 1904 р. „Руска Бурса“ винна вьзєго \$3900.00 за цѣлу реальнѣсть.

Кромѣ сплаты мѣсячної (якъ выше) грошей удѣлєныхъ ужито на агєнта вь сумѣ.... 55.00 якъ такожъ на часткову сплату за меблѣ до „Руской Бурсы“ вь сумѣ..... 125.00 та ассекурацію вь сумѣ..... 8.00

разомъ.... 188.00

Всєго выдано..... 1826.00

Зь загальної сумы 1846.97, остало \$20.97, який разомъ зь 226.88, котрий давъ „Нар. Фондъ“ на дальшї выдатки „Бурсы“, становлять суму 20.97 и 226.88 — разомъ 247 дол. 85 цнт. Та то грошѣ передано Зарядови Бурсы для дальшого ужитку, якъ на меблѣ, адвоката и т. д.

Подаючи сей рахунокъ нашимъ дорогимъ землякамъ до прилюдной вѣдомости, маємо повну надѣю, що дѣло нами почате ласкаво поддержать, и підперши нашу молодєнську ивституцію дадутъ єя розрости ся на славу руского имени в Америцѣ.

Константинъ Курчѣвъ, Jersey City, N. Y.

о. Иванъ Констанкевичъ, Shamokin, Pa.

о. Стефанъ Макарь, Mc Keesport, Pa.

Гаврилъ Дзядикъ, Ansonia, Conn.

о. Павло Тимкевичъ, Yonkers, N. Y.

тєрєстєсы товариства „Руска Бурса“.

(R. Children's Aid Society).

Дано вь Yonkers, N. Y. дня 2-го грудня, 1904.

Читайте, що каже Дрѣ Ландєсъ:

Я маю найбільшу практику вь Сполучєннихъ Державахъ, Канадѣ, Мєксикѣ и Полуднєвой Америкѣ.

Черєзъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можєшь бути вылѣченъ, я тебе вылѣчу. Лѣчу лишъ мушцї. Що небудъ тобѣ долагає Але и вылѣчую ихъ. скажи або напиши менѣ. Вылѣчу кожний выпадокъ. Хоробы мѣхура и почѣкъ. до якого ся возмѣу. Хоробы крови и шкѣры. Если є не до вылѣченя не Утрата налѣти. беру ся до него. Утрата лужєекон силы. Сли не можєшь бути вылѣченъ, скажу тобѣ во- Утрата животнєстєи. лѣчу безъ болю, не вадєр- тєрєто. Лѣчу безъ болю, не вадєр- тєрєто.

Щѣ року лѣчу тысячѣ людей.

Рѣблю сотки операций що мѣсяця.

Вылѣчу тя дома, сли не можєшь прїїти до мене.

Пажятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли єєи хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„СВОБОДА“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Газетный лист для русского народа в
Америке и орган „Р. Н. Союза“,
выходит по пятницам в Четверг
и пятницу.

В Америке на 12 месяцев... \$2.00
До старого края на 12 месяцев \$2.00
В Америке на 6 месяцев... \$1.00

Галчане могут заказывать „Свободу“
через Книгарню Шевченко ул. Чарнецкого
26, Львов.

Оплачивать газету треба все-
гда з гори.

Гроші треба посылати в ріднім
намітці, або через експресовий, або
почтовый money order (моя ордер). Money
order, то є картонку, котру доставляє
банк, поштою або агента на експресовий
офіс, пошлють вам, бо без того ми не
можемо грошей доставити.

Адрес:

„СВОБОДА“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, щоб його адресу змі-
нити мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адресу.

Зь соймової бесіди посла Ев. Олесницького

„Жандармска процедура
в Галичині не обмежує ся
лише на тортурированню під-
озріхлых, вона розтягає ся
також на невинні родини.
В минулому році упало
підозріне на селянина Ва-
силя Антоняка Юри з Го-
ловов в Косівщині, що
у другого селянина Драня-
ка украв щось. Коли жан-
дармы прийшли до Анто-
няка на ревізію, не заста-
ли его самого дома, тільки
жену Катерину. Жандармы
визнали е, щоб показала,
де суть крадені речі. Ко-
ли она сего не могла зро-
бити, бо о жадній крадіж-
ке не знала, водили ея по л-
сї і били кольбами в
плечі і груди, а руками
в лице. Побита слабувала
тяжко два тижні. Тота
самоволя жандармів все є
безкарна. Нам селянинів
права з жандармом н-
коли еще не дойшов і
так борзо, здає ся не дой-
де. Колиж знайде ся який
вдвжнїйшїй, що поскар-
жить ся на жандарма пе-
редь судією, що его зозна-
не було вимушене, що его
били; коли хлопц водва-
жити ся внести донесене до
команды жандармеріи: то-
гдї звичайно жандарм до-
стає наказ, аби завдав
хлопа до суду за обиду
чести. Однак через те,
що такі речі дїють ся в
чотири очі, а битий хлопц
окрім своєї совісти і
присяги не має иншого
свідѣцтва, то в судї ме-
ж ним а жандармом є
завсїгды правда жандарма.

Тота безкарність самоволї
жандармів довела их де-
куды д такого розпанове-
нн, що прегадгосподарку
близькожуків на Балканів
або в Македоніи. Що жан-
дармы виробляють, як де-
моралізують людей, непо-
вїрив бы той, котрий не
має нагоди довїдати ся
вѣд свѣдка, що там дѣ-
є ся. В Ферескулі, косів-
ського повіту, жандармы
Пушка і Соха, виправляли
собѣ великій бенкет. Пили
цїлий день в коршмі в
товариствѣ підозріхлых ж-
нок! О 11 ой годині в
ночі вийшов Пушка на
село і здывав господаря
Танаса Выклича з ж-н-
кою. Жандарм хотїв вод-
бити ж-нку вод мужа, а
коли сей вступив ся за
нею, жандарм витяг ша-
блю і зачав нею бити
хлопа так, що вѣн м-
сѣв утѣкати. Водтак по-
шов Пушка до хаты Дми-
тра Кишляка і почав до-
биватись до вѣкон. З х-
ты вийшов Василь Сеня-
чук і почав питати Пу-
шку, чого хоче. Мѣсто вод
повѣди добув Пушка ша-
блю і став нею бити Се-
нячука, розтяг нею одѣж
на грудях і скалѣчив его
в груди. І аж коли при-
бїгли на помѣч сусѣды
Пушка уступив з бое-
вища. В Устерѣках, ко-
сѣвського повіту, уладили
собѣ жандармы вѣмаю 1904
року серед села шайбу до
стрѣляня і стрѣляли до
неї в бѣлий день, хоч
тым мѣспем переходила
худоба і люде, бїгали дѣ-
ти. В Гриневѣй жандар-
мы справляли собѣ 23 го
серпня 1904 цѣлонѣчну гу-
лятику з розпустивими
дѣвчатами в коршмі на
зѣршене цѣлого села.

А тепер скажу щось
так страшно, що на-
вѣт у диких народѣв не
буває. В мартѣ 1904 року
жандарм з Яблоніц Бро-
нислав Пушка прийшов
до хаты Юрка Комана в
Яблоніци і застав там
его жену, що лежала в
постели шестий день по
злогач. Вѣн виволѣк
ея з постелі до сїней і
засилував. Те все є за-
гально звѣне — однак
безкарне!

Так виглядає самоволя
жандармів! Так роблять
вони порядок, так ви-
глядає нинї правний стан
в рускій часті Галичини,
котру воддано без кон-
тролї под опѣку жандар-
мів.

„Але не тільки самих
селян досягає самоволя
жандармів. Вправдї—не
кольбою, але ложними свѣ-
доцтвами, доносами і фаль-
шивою присягою воюють
они також з рускою ін-
телігенцією. В стрійскѣм
повітї помер в Хромо-
горбї господар Івань
Корчинський, а що там
нема рускої парохіи, для-
того син помершого про-
сив старосту о дозвол
поховати батька на дру-
гѣм селѣ. Але що дѣє ся?
При похоронї жандарм
Томка, з гвером в рудѣ
заступив пароху дорогу
крикнувши „гальт!“ і не
позволив дальше рушати

ся. Священик выказує ся
дозволом старосты, але
нїчо не помагає. Жан-
дарм поставив на сво-
мї, а парох мусѣв ски-
нути духовну одѣж і за-
лишити дальшїй похѣд.

„В Коломї водбула ся
розправа против Катерини
Михалевой. Обжаловане бу-
ло опѣ те на том, що са-
ма обжалована признала ся
перед жандармом до кра-
дежи. Але суд увѣльнив
обжаловану, бо розправа
выказала, що жандарм ка-
тованем вымусив на нїй
зѣзнане. Вѣн мусѣла пе-
редь ним признати ся,
аби не згинуті подь его
ударами!

„В товмацкѣм повітї
був судовый секретарь
Русин. Вѣн був неми-
лый старостѣ, і длятого
староста хотїв его за всея-
ку цѣну позбуті ся. В
той цѣли закликав до се-
бе команданта постерунку
Граха і сказав ему, щоб
зробив донесене, що той
секретарь зѣорганізував
неправний збѣр подь го-
лым небѣм. Грах зло-
жив дѣйсно рапорт, що
дня 22. мая водбув ся
збѣр в лѣсѣ подь Товма-
чем, на котрѣм промо-
вляв той секретарь суд-
овый і кількох священи-
кѣв. На подставѣ того ра-
порту і донесеня старо-
сты прокураторія обжалу-
вала всѣх о переступлене
закона о зборах, а судовы
власть перенесла сейчас
того секретаря на инше
мѣсце службѣ. І що по-
казало ся на судовѣй роз-
правѣ? Я боронив обжа-
лованих і питаю жандар-
ма Граха, чи вѣн був на
тых зборах. Жандарм
каже, що там не був,
але ему казали о томѣ два
свѣдкы, котрі там були;
на те жандарм зложив
присягу. Закликано тых
двох свѣдкѣв; і що ж
показало ся? Одѣн з них
сказав, що вѣн нїчого
иншого жандармови не ка-
зав, як лишь се, що того
дня в томѣ лѣсѣ не був
і нїкого там не бачив,
але бачив там багато
людей рѣк передь тым
на прогулѣ. Другий свѣ-
док сказав, що бачив в
томѣ лѣсѣ одного селянина,
як пас худ-бу і читав
голосно книжку. Судовый
вырок увѣльнив обжа-
лованих, подаючи в мо-
тивах, що не вѣрїть при-
сязї жандарма Граха, бо
переконан ся, що его зѣ-
знаня були фальшивы. От-
же там, де староста хоче
позбуті ся якогось неми-
лого собѣ чоловѣка, там
вѣн має зараз на услугу
жандарма, фальшивы доно-
сы, фальшиву присягу! Мы,
заступники руского народа,
на таке не можемо при-
стати і мусимо як найрѣ-
шучїйше против сего за-
протестувати! Коли в сам-
борскѣй поліції выкрито
тортури, всѣ газеты писали
о томѣ і поліцаї дѣйсно
доставили тяжкї кары. Але
коли наш народ торту-
рують в страшный спо-
сѣб, то нїхто не гадає по-
тягнути винных до кар-
ного водвѣчальности за таке
нелюдске поступоване“.

Галицко-польска справедливость!

Про галицко-польску
справедливость знают не
лишь в Европѣ, але и в
Америкѣ. Ось що пише нѣ-
мецка соціалістична газета
„New Yorker Volkszeitung“:

„Ось тут маєте примѣ-
ры непогрѣшимої галиц-
кої справедливости. Пер-
шїй примѣръ: Дѣдич Тис-
мениц дає своему робѣтни-
кови день урлопу на ве-
сѣле сестры. Робѣтник
однак забавив два дни.
Се мусить бути покаране.
Коли робѣтник повернув,
кличе його пан дѣдич
Зеригевич до себе и вод-
дає його двом формалям.
Они розбарають його до
гола, кладуть на землю, о-
дѣн тримає за руки, а
другїй за ноги, а пан Зер-
игевич бере нагайку і
так довго обкладає нею
винуватця, доки скоря не
попукала и не выстушила
кровь. Побитого присило-
вано ще грозьбами, щоб
свого ката подѣлував в
обѣ руки. Пана дѣдича и
его помѣчникѣв заскажив
побитый мужик до суду
в Тисменицѣ о обмежене
особистѣй свободы. Судія
при розправѣ увѣльняє
всѣх трох оскаржених,
засуджує лишь пана дѣди-
ча на 25 гульденѣв кары
за то, що бив, а бити не
вѣльно. Сей судія з Тис-
мениц называє ся Киль-
скї.

Другїй примѣръ: Жѣнка
одного адвоката у Львовѣ,
котрый є послом до пар-
ляменту, выкинула за две-
рѣ возного, котрый хо-
тѣв зафантовати рѣчи, за
неоплачене податкѣв.
Справа опинилась в судѣ.
Батько той панѣ довѣдав
ся, котрый судія буде ве-
сти розправу, иде отже до
адвоката, котрый живє з
тым судією в великій
приятнї и просить його,
щоб заступав его доньку
на розправѣ. Адвокат зго-
див ся на те, и при роз-
правѣ судія увѣльнив обжа-
ловану. Однак адвокат
зажадав 200 гульденѣв
для судіи, бо за тѣлько
згодив ся з ним, за до-
бре переведене розправы.
Нещасте хотѣло, що по-
кривджений возный вѣн
рекурсь проти сего засуду
до высшего суду и визна-
чено нову розправу. Батько
обжалованой адвокатовой
знова походив коло спра-
вы, вывѣдав ся, котрый
совѣтник судовый буде
вести розправу и знова пої-
шов до адвоката, котрый
був приятелем того со-
вѣтника. На розправѣ у-
вѣльнено паню знова, але
той адвокат зажадав водѣ
панѣ 300 гульденѣв для
пана совѣтника судового,
котрого ледво удало ся йо-
му намовити до такого за-
суду. Менше як 300 гуль-
денѣв пан совѣтник нѣ-
як не хотѣв взяти. Дѣ-
яло ся се у Львовѣ сего ро-
ку, а всѣ тї адвокаты за-
нимають знатнї становища
серед львовской суспѣль-
ности, суть послами до
парляменту и особистами
приятелями пана намѣ-
сника.

Третий примѣръ: Одѣн
судія засудив дохѣ 13-
лѣтних хлопцѣв за якусь
тѣм дробну провину на
кару по пять букѣв. Коли
хлопцѣм вже вѣснано по
4 патики, нагло пргадав
собѣ пан судія, що не
вѣльно бити и пустив их
на волю. Батько хлопцѣв
пѣзав пана судію до су-
ду. Розправа водбулась пе-
редь высим судом у
Львовѣ и пана судію пока-
рано... упѣмненем. Отсе
дѣвѣки польской спра-
дливости в галицких су-
дах“.

Дописи

Зь Ansonia, Conn.

Дня 4 July, с. р. водбуло
ся в нашѣм мѣстѣ мѣс-
цеве руске вѣче. Щоб
вказати, чи варта оно вза-
галѣ устроювати мѣсцевї
вѣча, та чи виходить з
них користь для наших
людей — не водѣ рѣчи бу-
де може згадати, який слѣд
лишило по собѣ вѣче в
Ansonia.

Зь ухвалѣ повзятых на
томѣ рѣчу доси виконано
дѣв. Найперше отворено
руске бюро працѣ, щоби
при его помочи лекше було
Русинам доставати в ту-
тешних сторонах роботу.
За старанем мѣсцевого ко-
митету Народного, отво-
рив се бюро для тутеш-
ных Русинѣв „Народный
Дѣм в Ам.“, на подставѣ
свого чартеру, в мѣсцевос-
ти Дербї, звѣдки Русины
належать до одной парохіи
з Ансонїйцами. Бюро се
проводить знаный всѣм
добрѣ Гаврилъ Дзядикъ.
Там тепер каждый рускій
робѣтник доставе все доб-
ру пораду и вказѣвку
може доставити роботу а рус-
кій дѣвчата за малою опла-
тою добру службу. О запи-
таня и порадѣ можна звер-
тати ся також и письмен-
но на адресу: 130 Main str.
Derby, Conn.

Друге, що зроблено на
подставѣ ухвалѣ вѣча, єсть
се, що введено в жите
нове заповогове товариство,
в котрѣм каждый член
має доставати в разѣ сла-
бости запового тижневу
5 00 дол. а в мѣру розвою
товариства и больше аж
до 10.00 дол. Се Товари-
ство зве ся „Братство Св.
Космы и Дамьяна“. Члены
его платять мѣсячно лишь
25 цнѣ. вкладки. Присту-
пати може каждый Русин
або Русинка водѣ укѣнче-
ного 14-го до нескѣнченного
50 року житя. На початку
вступило до сего Братства
всѣм 90 членѣв и єсть
надѣя, що оно буде красно
розвивати ся.

Ухвалено було на вѣчу
також старати ся заложити
братство тверезости. Ся
красна ухвала остала одна-
кож лишь на папери — а
шкода дуже. Последними
часами трафило ся пару
выпадкѣв, що декотрі з
тутешных людей через
трунки мусѣли запѣзнати
ся ближе з американь-
ским лакомѣм и кортом.
Може бути, що се спону-
кає тепер людей, що и сю
ухвалу вѣча постарають ся

ввести якь найскорше в
жите.

На Thanksgiving Day, 24
листоп. водбув ся в An-
sonia бал на дохѣд мѣс-
цевої церкви. Забава вод-
була ся дуже красно и при-
несла немалый дохѣд для
церкви. Царославных, що
пхали ся на сей бал, не
допущено, а водослано до
чесной компанїи в саль-
онѣ их бѣса В... Там в
томѣ сальонѣ для москалей
от Горлиць найкрасша за-
бава. Однї стають за Я-
понцѣв, другї за правди-
вых Москалѣв и нуже
пробувати кто лужшїй,
кто виграє... — лишь бѣда,
що полисмены не дають до-
вести до кѣнца такой заба-
вы, а доктор при томѣ
має також часом даяку
роботу и зарѣбок... Звѣдєн
однї називають сей саль-
онѣ Портом-Артура а дру-
гї пекломь....

С.

Зь Plymouth, Pa.

Сумна новина лучилась
у нас. Дня 22 Новембра
о пѣв девятии вечерь
наш братъ Алексїй Шку-
ратъ ишов ще з однимъ
черезъ крѣзінг на улици
Мейнѣ и надѣтѣв ульо-
вый инджай и убив его
на мѣсци, а товариша по-
калѣчив. Товариша вод-
везено до шпиталю а не-
небѣщак похоронено на
рускомѣ цминтари при у-
части братствѣ св. Петра и
Павла и св. Николая. По-
хорону довершив о. Вол-
кѣй. Небѣщак похѣдивъ
з Бортного, пов. Горлицѣ
в Галичинѣ, мав лѣт 37,
зоставив жену и двоє дѣ-
тей. До Союза належав
водѣ 1901 року. Вѣчная
ему память.

Ст. Приблїзь, прѣдс.

Ст. Гриняк, секретарь.

Зь Нью Бритейнѣ, Кон.

Дня 24 Новембра на
„Чикенъ Дей“ водбуло ся
тутѣ посвячене угольного
каменя подь нашу церковь.
Дѣн був погѣднїй, крас-
ный. В посвяченю брали
участь о. А. Годобай, о.
Кешеляк, угрорускій свя-
щеник з Йонкерсѣ, Н. Й.
наш мѣсцевый священик
и мѣсцевый римо-католи-
кѣй. Всѣ они брали участь
в похѣдѣ по улицях мѣ-
ста. Народа було много.
Було також братство з
Тервилѣ, 4 римо-католи-
кѣй братства з Нью Бри-
тейнѣ и цѣла наша пара-
фія. Службу Божу водпра-
влено в римо-католицкѣм
костелѣ, звѣдки похѣд ру-
штив на мѣсце де має ста-
нути греко-католицка цер-
ква. Там выголосили про-
повѣди о. Годобай и о. Ке-
пеляк по англїйски и
италїаньски. Всѣм, що
брали участь в посвяченю,
а особливо священикамъ, в
имени парохїи сердечно дя-
кую за их трудѣ. Єще
пишу, що наша церковь не
належит и не буде на-
лежати подь айриского бис-
купа, хѣба буде належати
подь руского.*).

Йосифъ Герентъ, членъ Союза.

*) Не дивуємось, що Русины з
Нью Бритейнѣ не хотѣли дати
своей церкви подь айриского бис-
купа, але чи таке братане ся з
римо-католиками не веде власно до
сего?

Ред.

3 Куріаби, Бразилія.

Наші Отці Василіане суть противні рускій газеті в Бразилії. На кольоніях ніхто не дає складок на руску друкарню, ані ніхто не важить ся о тім споминати, бо Василіане, таких людей вазивають розмаїтими негідними словами. По тих кольоніях, де мешкають отці Василіане нема ані одної (? ред.) рускої школи та про заложене руских шкіл в Парані ніхто ані думає. Василіане суть противні і „Свободі“.

Дм. Іванків.

Що чувати вь свѣтѣ.

ДЕЛЕГАТЫ ЗЕМСТВЪ ВЪ РОСІИ.

Дня 22 падолиста мали делегаты земствъ послѣдню нараду. Правительство російске заборонило часописамъ писати що небудь про ухвали тыхъ делегатівъ. Делегаты сформулювали свої домаганя вь 75 точкахъ и выбрали комитетъ, котрый має ти жаданя предложити князеві Мѣрскому. Вь ухваляхъ тыхъ мѣжъиньшми домогають ся, щобы міністрівъ назначувать справдѣ царь, але щобы они були вѣдѣчальні за свою роботу передъ парламентомъ. Якъ звѣсно, міністри російскій теперъ не суть передъ нѣкимъ вѣдѣчальні. Дальше домогають ся зрѣвняня всѣхъ станівъ, отже знесеня выѣмковихъ правъ для богатѣвъ. Царь дуже уважно слѣдивъ хѣдъ парадъ делегатівъ, и самъ переглядавъ ихъ домаганя, декотрі зъ нихъ навѣтъ одобрявъ. Середъ такои горячковой работы людей ідей поступовыхъ, не засипляють своѣ справи приклонники кнута. И такъ великій князь Сергій, начальникъ Москвы, близькій своіа царя выразивъ ся про змаганя земствъ до полѣпшеня долѣ народа ось якъ: „Ті хлопцы думають, що Росія е такъ для нихъ, якъ песь на блохи“. Той высказъ князя Сергія свѣдчить о томъ, що князеві Мѣрскому не такъ легко прийде завести реформи, и що жде його велика борба зъ приклонниками самодержавія, котрі будь що будь маюгъ великій впливъ на царя.

Зъ усѣхъ закутокѣвъ Росіи доходятъ вѣсти про заворушення робѣтниківъ, ревѣрѣстівъ и взагалѣ народу. Страшні рѣчи дѣють ся вь Варшавѣ. Одну жѣнку, котра не хотѣла пустити свого чоловіка на войну збили козаки нагайками на смерть. Зчинило ся збѣговище народа, котрі хотѣли, помстити на козакахъ смерть жѣнки, надѣйшло больше войска, арештовано около 50 осібъ, котрыхъ вѣдѣчальнѣ вь вязницѣ матовано до крови. Если якая резервість утѣкъ передъ войскомъ, то жѣнку його вытѣгано за волосе на улицю и тутъ публично катовано для устрахау, щобы други резервісти не утѣкали и не надражали своихъ

жѣнокъ на подобну долю. Вь Варшавѣ зловлено 27 революціонерѣвъ, котрыхъ запроторено до вязницѣ Убийцю Плевого будуть судити дня 13 грудня.

Вступні доходи вь справѣ подѣл на півночнѣмъ морі вже покѣнчені. Порѣшено, що комісія, котра розгляне ту справу и выдасть своіа осудъ, буде складити ся зъ одного високого офіцера маринарки, англійского, одного російского, одного французского и американского, пятого маюгъ выбрати чотири визше згадаві, а если они не згодять ся помѣжъ собою, то має назначити австрійскій цѣсарь Францъ Йосифъ. Комісія ся має вь якъ найкоршѣмъ часѣ зѣбрати ся вь Парижі и розпочати своіа парады.

Вь Арменіи все ще не спокѣйно. Недавно напали Турки на арменскій оселѣ вь Сассунѣ, богато людей вырѣзали и попалили ихъ домѣвки и весь добутокъ. Десятъ тысячъ людей остало ся безъ даху и безъ кусника хлѣба. Дѣти пухнуть зъ голоду. Правительство турецке давало имъ якийсь часъ запомогу до 1 центу денно на родину, а теперъ и того не хоче дати, а до того не позволяе ще нещаснимъ пойти вь дальшій краѣ на роботу.

Война на далекомъ Сходѣ.

Токіо 27 падолиста. Вчера рано заразъ по півночи заатаковали Японцѣ на цѣлої лінії Портъ Артура. Атакъ своіа звернули на редовѣмъ на три форти: Сунгшу, Урмонгъ и Тунгкѣванъ. Мамо надлюдскон обороны Росіянъ заняли Японцѣ всѣ позиціи, котрі заатаковали, и сейчасъ на занятыхъ мѣсяхъ высипали оборонні валы.

Парижъ 27. Доносятъ звѣсти, що Японія готова заключити миръ подѣ слѣдующими условіями: що Росіянѣ вѣдѣдуть Манджурію Китайцямъ; опустятъ Портъ Артура; и оголосятъ Корею независимою, зъ тымъ однакъ, що Корея зѣстае подѣ протекторатомъ (опѣкою) Японіи. Розумѣе ся, що Росія ані думае згодити ся на ті условія.

Суезъ 27. (Каналъ мѣжъ Африкою а Азією). Часть російской флоты переплыла нынѣ черезъ каналъ, проведена двома египетскими прибережными кораблями.

Лондонъ 27. Правительство англійске повѣдомило урядово всѣхъ предпріемцѣвъ, що довозъ вугля для російской флоты е строго забороненый, а ктобы провинивъ ся супроти сего заказу, буде караный вязницею, або грѣшными, а за втрату кораблѣвъ держава не бере на себе вѣдѣчальности.

Петербургъ 17. Царь надавъ бувиному намістникові Манджуріи ордеръ св. Юра третей клясы, за заслуги около добра державы на

далекѣмъ сходѣ. Російске министерство войны е переконане, що Куропаткинъ еще передъ новымъ рокомъ посуе ся на полудне.

Токіо 28. Вѣдомѣсть про заняте Японцями трохъ фортовъ подѣ Портомъ Артура справджуе ся. Скоро лишь Японцѣ заняли тѣ форти сейчасъ устали тѣмъ своіа артилерію и зачали засыпувати гранатами російскій позиціи. Середъ того атакъ стратили Японцѣ около 7000 люда.

Петербургъ 28. Ген. Куропаткинъ доносить, що Японцѣ намагають ся на лѣвомъ крилѣ посунути ся дальше на півночъ. Меньшій битвы тревали 3 дни. Станъ російского войска подѣ Мукденѣмъ е знаменитый.

Лондонъ 28. Доносятъ тутъ, що тѣ вступні битвы Японцѣвъ заповѣдають велику битву надѣ рѣкою Чаке, де Японцѣ зъ великимъ поспѣхомъ укрѣпляютъ своіа позиціи, и спроводжуютъ арматы тяжкого калібру.

Чифу 28. Ген. Куропаткинъ має автомобіль, котрымъ обѣждае російскій позиціи.

Берлинъ 28. Японцѣ всѣма силами старають ся зѣбути Портъ Артура и вѣднесті одну побѣду надѣ Куропаткинѣмъ заки еще приплине балтійска флоты. Середъ російского войска пануе пересвѣдчене, що коли прибуде балтійска флоты, то Росія зачне щастити ся на поли войны.

Москва 28. Оповѣдають тутъ про страшній опуканьства середъ російской арміи. Пропало десь 250 вагонѣвъ наладованыхъ зимовыми мундурами для манджурской арміи.

Філадельфія 28. Прибули тутъ російскій агенты вь цѣли закупуна кораблѣвъ для Росіи.

Вѣдѣнь 29. Доносятъ тутъ, що японска флоты выплынула на стрѣчу російской балтійской флотѣ.

Токіо 29. Вже не много возме часу цѣлковите заняте Портъ Артура. Японцѣ маюгъ вь своіхъ рукахъ найважнѣйши форты, зъ котрыхъ дуже влучно острѣлюють самъ Портъ Артура и пристань. Російскій корабель „Пересвѣтъ“ зѣоставъ поцѣпленый японскими гранатами 15 разѣвъ.

Петербургъ 29. Доносятъ тутъ, що японска армія подѣ Мукденѣмъ е далеко слабша, якъ зразу припускали. Она не числятъ больше якъ 150.000 войска, але за те е дуже сильно укрѣплена. Головні подмоги посилено подѣ Портъ Артура, щобы остаточно сю крѣпость зѣбути, а вѣдѣчальнѣ звернути ся проти Куропаткина.

Чифу 30. Портъ Артура вже не остоить ся бо вь рукахъ Японцѣвъ находятъ ся вже майже всѣ форты доокола мѣста. Кождоѣ хвилѣ ожидають тутъ здачѣ крѣпости.

Ходить тутъ поголоска, що ген. Стесель вже мавъ зѣдати ся, але дѣоставъ зъ

Петербурга припоручене боронити крѣпости до послѣдней каплѣ крови.

Токіо 30. Отворено тутъ нынѣ парламентъ (якъ звѣсно вь Японіи давно вже заведено конституцію, а вь Росіи доперва теперъ роблять заходы около заведеня еѣ). Японскій цѣсарь, вь своіхъ престольной бесѣдѣ зазначивъ на постійне поводжене японской арміи на поли битвы.

Вашингтонъ 30. Президентъ Рузвелтъ назначивъ членомъ комісії, котра має вь Парижі розслѣдити приходу на півночнѣмъ морі, адмірала Дейвиса, котрый сейчасъ выбирае ся вь подорожъ.

Токіо 1. грудня. Урядово подтвержено вѣсть про заняте Японцями найважнѣйшого форту горба на 203 метрѣвъ высокого, черезъ що заняте Портъ Артура е майже доковане. Про атакъ на сей фортъ пишуть ось що: О 4-ой пополудни дня 30 падолиста приступили Японцѣ страшній атакѣ на сей горбъ. По причинѣ героичной обороны Росіянъ атакъ сей зѣоставъ вѣдпертый. О 5-ой пополудни поновила Японцѣ атакъ зъ полудневой стороны, и вѣдрили ся на самъ вершокъ горба. Тутъ розпочала ся кровава рѣзня. О 7-ой годинѣ вечеромъ наспѣла Японцямъ подмога и они заняли дуже сильній позиціи на самѣмъ вершку. Такъ отже панями цѣлого форту стали Японцѣ. Росіянѣ поцѣнули ся вь задѣ, по обохъ бокахъ величезній страты. Помѣжъ Японцями зѣстали тяжко раненіи два генералы, ген. Чуніа и ген. Накамура. Сей послѣдній зѣоставъ раненый вь обѣ ноги. Вѣсть про заняте сего форту прийняли Японцѣ зъ великимъ одушевленемъ.

Петербургъ 1. Вѣсть про заняте форту горба на 203 метрѣвъ высокого, выкликала тутъ дуже пригнобляюще вражѣне. Зъ горба сего можуть Японцѣ дуже успѣшно острѣлювати крѣпость Портъ Артура; а такожъ и пристань. Російска флоты зѣстане знищена, або буде мусѣла опустити пристань Портъ Артура. Взагалѣ уважають тутъ вь министерствѣ войнъ заняте сего форту Японцями за початокъ кѣнца. Російске министерство войны е крѣпко пересвѣдчене, що Японцѣ постановили за всяку цѣну зѣбути Портъ Артура и знищити портъ-артурску флоту заки прибуде балтійска флоты на теренъ военный.

Токіо 2. Вѣ второкъ 30. падолиста вь ноци намагалась залогъ Портъ Артура вѣдоброти фортъ-горбъ на 203 м. однакъ зъ великими втратами зѣстала вѣдперта. Помѣжъ забитыми и доловеными було много моряковъ, що е доказомъ, що залогъ Портъ Артура скрѣплено войскомъ корабельнымъ. Ген. Накамура вѣдтѣтѣ одну ногу, щобы не допустити до затроеня крѣпости.

Мукденъ 2. Обѣ арміи подѣ Мукденѣмъ зѣвѣдѣють зъ собою поменшій битвы. Вь послѣднихъ часахъ звычайно побѣджають Японцѣ вь Росіянѣ. Подѣ Лямутингъ заатаковали Росіянѣ Японцѣ вь багнетами гонили ихъ ажъ до рѣки Чаке. Згинуло 25 Японцѣвъ пробитыхъ багнетами. Подѣ побѣду вѣднесла Росіянѣ такожъ на правѣмъ крилѣ.

Вѣдѣнь. Вь Галичинѣ находитъ ся около 800 російскихъ дезертерѣвъ, котрі не маюгъ жадныхъ средствъ до житя. Австрійске правительство заняло ся ними и дасть имъ безплатній билеты на подорожъ до Америки.

Безъ вступного до Р. Н. Союза!!!

Дорогі Братя, Русины!

Вь котрого зъ васъ е сердце, котребы не палало любовю до своєї родины, до вашої сестрички, до вашого брата, до вашихъ сердцу найдорожшихъ няня и мамы, що десь тамъ за далекимъ Океаномъ вь напѣй обдертой вѣтчинѣ ожидають помочи вѣдъ своего сына, вѣдъ своєї донечки, котрі поѣхали на зарѣбки до сѣи богатой крайны?

Вь кого е сердце, щобы не любило свою родину, жену и дѣточки, тоті твої квѣты, дорогій брате, котрыми ты такъ тѣшишь ся, котрымъ бажаешь щастя и просишь Господа лягаючи и встаючи о добру долю для нихъ, а котрыхъ ты и дучи до работы пригортаешь до своего сердца, цѣлуешь и працюешь ся зъ ними, бо незнаешь чи назадъ повернешь — такъ вь цѣлѣсти здоровъ, чи нѣ.

Може тебе дорогій брате присиплють глубокий майны, може тебе машина вь фабрицѣ розторочить, може десь на твоихъ кѣсткахъ будуть американскій докторы практиковати и учытись? Все можливе, но ты, брате Русине, не знаешь сего напередѣ.

Для того дорогій брате Русине, если ты любишь свою рѣдну маму, няня, брата, сестру, дѣточки и свою дорогу жену — любижь ихъ правдиво и вѣрно такъ, щобы та любовь була и по смерти твоїй, котра то смерть ходитъ за тобою слѣдами каждой хвилѣ. Любижь, щобы колись та любовь була осолодѣ твоимъ рѣднымъ. А она буде тогды осолодѣ, коли ты забезпечишь ся вь організації Руско Народный Союзъ.

Уважай брате, що ты бѣднѣй, ты не годенъ зрѣбити маєтку, котрого бысь полишивъ своіа родинѣ.

Твоіа долларъ, котрый тяжко заробивъ, естъ роздѣлений на хлѣбъ, соль, на кавалокъ мяса, на все, що тобѣ конечно потрѣбне до твоего житя и твоеї тяжкой працѣ — отже ты не годенъ зашпаровати богато на випадокъ нещастя.

Отже дорогій братя Русины Руско-Нар. Союзъ юзъ буде принимати здоровыхъ Русинѣвъ вь мѣсяцѣ Сѣчню (Януару) 1905 безъ вступного вѣдъ першого року житя до 31, а вѣдъ 31 до 45 за половину вступного.

Для того приступайте братя численно, поки часъ, поки здоровье маєте. Не вважайте на вашъ молодой вѣкъ, не вважайте на ваше здоровье, на вашу силу, бо то все якъ бы позичене. Днесъ маєте, завтра по нѣмъ. Рускій Народный Союзъ платить за 70 цнт. мѣсячного 600 дол. посмертного за мужа, за утрату ока 100, за утрату ноги або руки 200 дол.; за жену 300 долларѣвъ.

Записуйте свои дѣточки, бо дѣстанете больше якъ вь какой чужой асекураціи.

Вступайте громадво а нѣколи не пожалуете того марного гроша, котрымъ забезпечуете свою родину а и вашу любовь до родины.

Н. Нирчѣвъ,
предс. Р. Н. Союза.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляемо всѣхъ членѣвъ братства св. АА. Петра и Павла вь Ансоніи, Конн. вѣдѣзъ 10 Р. Н. Союза, що нашъ рѣднѣйшій мѣтингъ вѣдбуде ся дня 25-го Декембра о другой годинѣ пополудни вь церковній гали. На той мѣтингъ вызываемо всѣхъ членѣвъ зъ Ансоніи, Дербі, Шелтонъ, Сіморъ, а філіи братства зъ Ватербері має выслати найменьше двоухъ делегатѣвъ, бо на томъ мѣтинѣ будуть прочитані всѣ доходы и розходы за цѣлый рокъ, и такожъ буде ся выбирати новый урядъ на рокъ 1905. Тому просимо еще разъ не забути прийти на той мѣтингъ и и вырѣвнати своіа довгъ; хто безъ важной причины не явить ся заплатить кару 50 цнт., а урядникъ \$1.00. Рѣвножь кождый членъ Союза має заплатити 25 цнт. на желѣзній фондъ.

Урядъ.

„Русины вь Америцѣ“.

Така статья зъ 4 образками е надрукована вь англійскомъ тижневнику „The Charities“, що выходитъ вь Нью-Йорку. Кромѣ сѣи статьи е тамъ ще слѣдующіи: Вплывъ славянской иміграціи на промыселъ, Славяне при твердомъ углю, Словаки вь Америцѣ, Полудневіи Славяне, Чехи вь Чикаго, Чехи на фармахъ у Висконсинѣ, Якъ мешкають Славяне вь околици Джерзи Ситі, Духоборы, Мадыры вь Нью-Йорку, Поляки вь Волтиморѣ, Литвины вь Америцѣ.

Се цѣкаве число повинанъ собѣ прочитати кождый Русинъ и дати до прочитаня знакомымъ Американцямъ. Коштуе лишь 10 центѣвъ. Замовляти вь редакціи „Свободы“.

Svoboda

Box 353, Seranton, Pa.

— Хочете безпечно и скоро захвати до старого краю, або спровести родину зъ краю, купитъ собі шифарту подѣ John-a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N.Y.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } КОНСТ КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касир } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Место-председателя.....С. Матренко
OLYRHANT, PA.

Заст. секретаря.....Йос. Кульчицкий
BALTIMORE, M. D.

Заст. касира.....А. Яковичъ
MC ADON, PA.

Радий:
А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семеновский.....Tanger, Pa.
Е. Дембицкий.....Mahanoj Plane, Pa.
Е. Кобавъ.....Olyphant, Pa.
А. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Паризякъ.....Terryville, Conn.

Ихъ заступники:
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.
Ив. Пономанко.....Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:
О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організаторъ:
о. Н. Подгорецкий, box 31, Jersey City, N. J.

ДО ВѢДОМОСТИ СЕКРЕТАРЬ „СОЮЗА“.

Поважаний П. Секретарь! Прошу собѣ се запам'ятати разъ на все, що

1) при кожній змѣнѣ вашої адреси або коли вибраний новий секретарь треба про се сейчасъ повідомити головного касієра;

2) всѣ квіти, котрі висилаю разомъ зъ чекомъ до підпису посмертної або надзвичайної запомоги не затримувати при собі по 3 місяцѣ, але сейчасъ відсилати до редакції „Свободы“ до оголошення. Квіти тї год. Урядъ мусить перехоувати.

Здоровлю васъ всѣхъ и остаю зъ поважанемъ

Алексій Шаршонь,
гол. касиръ Р. Н. Союза.

Ч. 458. КВІТЪ \$271.50 на двѣста сѣмидесять одинъ долларъ, котрі Мѣсцевий Урядъ отримавъ на кошта похороннї яно посмертну запомогу по Францишцѣ зъ Головної Каси „Руского Народного Союза“ въ Америцѣ.
McKeesport, Pa. 1904.....
Михайл Саверъ.

Свѣдкѣ { Е. Пелеховичъ,
А Турула.

Ч. 462. КВІТЪ \$600.00 на шѣсть сотъ долларъ, котрі Анастасія Фусакъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Семанъ зъ Головної Каси „Руского Народного Союза“ въ Америцѣ.
Troy, N. Y. Nov. 23, 1904.
Анастасія Фусакъ,

Свѣдкѣ { Павло Рончковский,
Данко Боднарикъ.

Рухъ въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. А. Петра и Павла въ Carnegie, Pa., вѣдѣль Союзу 55, буде отримувати рѣчний мѣтинъ 11-го Децембра 1904. На мѣтинѣ буде вибирати новий урядъ и принимати новихъ членѣвъ безъ вступного. Братя Русины, вступайте до нашего братства и до Союза, бо въ той способъ забезпечите себе и свои роданы. Котрий членъ не явить ся на мѣтинѣ заплатитъ 50 центѣвъ кары.

Ив. Скаско, председатель,
Арс. Патрошъ, секретарь,

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляю всѣхъ членѣвъ братства св. Андрея Ап. въ Бреслау, Па., вѣдѣль 30, що рѣчний мѣтинъ вѣдбуде ся дня 25-го Децембра. Мѣтинъ значе ся о другой годипѣ пополудни зѣ слѣдующимъ порядкомъ: Перше буде ся принимати новихъ членѣвъ до братства за \$1.50 вступного, друге буде ся читати розхѣдъ и доходъ зъ цѣло го року и третє буде ся выбирати новий урядъ на рокъ 1905. Тѣмъ наминаю всѣхъ членѣвъ, чтобы ся зѣйшли на той мѣтинѣ и вырѣшили свой довгъ, чтобы мы могли всѣ книги и касу передати новымъ урядникамъ въ порядку. Котрий членъ безъ важной причины не появить ся на той мѣтинѣ и не вырѣшае свой довгъ, заплатитъ кару 50 цт. а урядникъ \$1.00. Повѣдомляю такожъ що кожый членъ має заплатити въ мѣсяцѣ Децембру по 25 цт. на желѣзный фондъ.

Панько Ленъ, секретарь,
Christopher, Pa., Luzerne Co.

ПОВѢДОМЛЕНЕ.

Братство Усп. Пресв. Богородицѣ въ Allegheny, Pa. ч. 56 Р. Н. С., дня 11-го Децембра буде вѣдбувати рѣчний мѣтинъ. Кожый членъ має ся явити въ гали о 1-ой годипѣ пополудни подъ карю \$1.00 и о скѣлько можности вырѣшати свой довгъ. Рѣвножъ кожый членъ має заплатити по 25 цт. якъ се читасте въ „Свободѣ“ вѣдъ Головного Уряду Р. Н. Союза, иначе буде вылученый зѣ Союза а вѣдтакъ и зъ братства. Старайте ся, братя, тримати єдність якъ до того часу було. Члены, котрі сѣ на плей захъ (до \$2.00 тикетъ вертанный) можуть ся ставити; сли тикетъ коштуе повыше двохъ долларѣвъ мають увѣдомити председателя подъ адресомъ: П. Герляхъ, Box 52, Wilson, Pa., Alleg. Co. Ляшъ въ разѣ недуги членъ може бути увѣдомленый вѣдъ присутности на той мѣтинѣ. Програма: 1) справоздане рахункѣвъ зъ цѣлого року; 2) выбѣръ нового уряду; 3) припимане новыхъ членѣвъ безъ вступного до братства.

П. Герляхъ, председатель,
М. Турковский, секретарь,
М. Гера, касиръ.

ВАЖНА СПРАВА.

Братство св. Йоана Христителя въ Монсенъ, Па., вѣд. Р. Н. С. 62, буде мати рѣчний мѣтинъ въ мѣсяцѣ Децембру въ другу недѣлю по першѣмъ, у той самой гали де були мѣтинѣ черезъ цѣлый рокъ. На той мѣтинѣ мусить явити ся кожый членъ зъ виняткомъ хорыхъ и тихъ, котрыхъ тикетъ коштуе понадъ \$1.50. Если хто не явить ся, заплатитъ кары 3 доллары. дѣтого, бо буде ся выбирати новий урядъ, а старый урядъ буде здавати справоздане зъ цѣлого року и будутъ другі важні справы.

Даниль Федорчакъ, предс.

ДОБРА НАГОДА.

Братство св. О. Николая въ Фордъ Ситі, Па., вѣдѣль Союзу 63, буде принимати 18-го Децембра 1904 и въ Январу 1905 новыхъ членѣвъ за половину вступного. Сподѣємось, що многі братя Русины приступаютъ до насъ на той часъ, бо братство и Союзъ кождому потрібный. Прийде на тебе яка суета а не маєш тутъ нѣ мамы нѣ няньки, то хто ся тобою буде опѣкувати? Спѣшѣть ся братя, приступайте поки часъ, бо по невчасѣ не скоро.

Мих. Бекъ, председатель
Сем. Баль, секретарь,
Петро Оресикъ, касиръ.

БРАТСТВО

св. Отця Николая въ Питсбургѣ, Па., вѣдѣль Р. Н. Союза 53, буде принимати на мѣтинѣ дня 11-го Децембра 1904 новыхъ членѣвъ безъ вступного. Всѣ тѣ члены позамѣсцевѣ, котрыхъ тикетъ не коштуе больше якъ \$1.50, безъ условно мають явити ся на мѣтинѣ. Кто буде собѣ се легковажити заплатитъ одного доллара кары.

А. Журавъ, секретарь.

БРАТСТВО

Рождества Пресв. Богородицѣ въ Лансфордъ, Па., вѣдѣль Союзу 16, буде отримувати рѣчний мѣтинъ дня 18-го Децембра 1904. Кожый членъ має явитись на сей мѣтинѣ подъ карю 25 центѣвъ, а урядникъ подъ карю \$1.00. На мѣтинѣ будутъ пересмотрені рахунки зъ цѣлого року. Такъ само кожый членъ буде мати право внести скаргу, если яку має противъ брацтва або котрого небудъ урядника. Наконецъ буде ся выбирати новыхъ урядникѣвъ на слѣдующій рокъ.

Лезъ Монѣта, председатель,
Мих. Терпанъ, секр. Союза,
Ив. Полянскій, секр. брат.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Лопезъ, Па., вѣдѣль Р. Н. Союза 89 повѣдомляе своихъ членѣвъ, що рѣчний мѣтинъ вѣдбувѣ ся 27-го Новембра. Були переглянені рѣчнї рахунки и все знайдено въ якъ найлѣпшѣмъ порядку. До нового уряду выбрані: М. Ташакъ, председатель, В. Фецичъ, секретарь, Фр. Куземка, касиръ, Сем. Куземка, заступникъ председателя, Сем. Сливакъ, заст. секретаря, Т. Манковичъ, заст. касієра.

Василь Фецичъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЕМЪ

всѣхъ членѣвъ тов. „Любовь“ въ Филадельфія, вѣдѣль Союзу 45, щобъ кожый явивъ ся на рѣчний мѣтинъ 11-го Децембра 1904 подъ карю 50 цт. а урядникъ подъ карю \$1.00, бо масѣ важні справы до полагожденя, якъ выбѣръ нового уряду на другій рокъ и т. п. На сѣмъ мѣтинѣ будемо принимати членѣвъ котрі не мають больше якъ 30 лѣтъ такъ до товариства якъ и до Союза безъ вступного, а повыше 30 лѣтъ за половину вступного. Говѣрьте ся хлопцѣ, спомогайте ємоє. Товариство масмо добре, прийдѣть!

Урядники { Яцко Петриковичъ,
Стеф. Мусіаля,
Теод. Божанъ.

ВАЖНЕ ДЛЯ КЛИВЕЛАНДУ. О.

Братство св. О. Николая, вѣдѣль Союзу 47, буде отримувати рѣчний мѣтинъ подъ числомъ 48 Гершель стрітъ дня 18-го Децембра 1904. На мѣтинѣ будутъ прочитані рѣчнї доходы и розходы братства; буде ся выбирати новий урядъ и принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного. Кто не прийде на мѣтинѣ заплатитъ доллара кары. Братя Русины, вступайте до братства и до Союза, не жалуйте часу и тихъ пару центѣвъ, бо прийдете до, салону, то втратите неразъ больше за повѣ години и сѣмъ хвороту собѣ набудете а до братства и Союза якъ вступите, то забезпечите не лишъ себе самихъ, але и ваші роданы. До Союза можете записати и свои жены и дѣти. Союзъ є танша и лѣпша асекурація якъ другі: за 25 центѣвъ на мѣсяцъ платитъ далеко больше посмертного якъ англицкій асекурація. Союзъ є про рускій народъ въ Америцѣ и кожый Русинъ повиненъ до него вступити, бо днесъ здоровъ а завтра вже може лежати на смертельной постели. — Лука Быбель, секретарь.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила въ Шамокинъ, Па., буде утримувати рѣчний мѣтинъ дня 11-го Децембра 1904 въ публичной школѣ на Брейді. На томъ мѣтинѣ буде ся принимати новыхъ членѣвъ до 35 лѣтъ безъ вступного.

С. Хорошакъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Донло, Па., вѣдѣль Союзу 61, повѣдомляе своихъ членѣвъ, чтобы явили ся на рѣчний мѣтинъ дня 11 Децембра 1904 и вырѣшили свой довгъ. На мѣтинѣ буде вѣдчитане рѣчне справоздане зъ доходѣвъ и розходѣвъ и буде выбирати новий Урядъ.

А. Цингель, секретарь.

БРАТСТВО

св. АА. Петра и Павла въ Фредериктаунъ, Па., вѣдѣль Р. Н. Союза 6, взымае всѣхъ своихъ сполубратѣвъ, чтобы явили на рѣчний мѣтинѣ дня 18 Децембра 1904 и вырѣшили свой довгъ. На томъ мѣтинѣ буде ся рахувати рѣчний доходъ и розхѣдъ. Буде ся такожъ выбирати новий урядъ. Котрий членъ не прийде на мѣтинѣ буде каранный послѣ припису \$1.00.

Иванъ Петриско, предсѣд.,
Вас. Молпаръ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членѣвъ братства св. Василия Великого въ Прайсбургъ, Па., вѣдѣль Союзу 19, що рѣчний мѣтинъ вѣдбуде ся 18-го Децембра; початокъ о 1-ой годипѣ пополудни. На той рѣчний мѣтинѣ має ся кожый членъ явити. Буде ся выбирати новий урядъ и читати справоздане рѣчного доходу и розходу. Котрий членъ не прийде на той мѣтинѣ, заплатитъ кары 50 цт. а урядникъ \$1.00. Рѣвножъ прошу членѣвъ свой довгъ выпоконити до братства и до Союза. Прошу незабути. — Стефанъ Сисакъ, секрет.

БРАТСТВО

Благовѣщеня Пресвятой Богородицѣ въ Сайге, Ра., вѣдѣль Союзу 107 буде вѣдбувати рѣчний мѣтинъ 18-го Децембра. На томъ мѣтинѣ буде ся рахувати доходъ и розхѣдъ за рокъ 1904, тожъ просимо всѣхъ членѣвъ, чтобы явили на той мѣтинѣ; если сѣ котрий зъ членѣвъ не явить на мѣтинѣ буде змущеный заплатити кару. На мѣтинѣ будемо принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного до братства а до Союза послѣ новыхъ статутѣвъ. Просимо тутешныхъ и околичныхъ Русинѣвъ, чтобы якъ наибольше приступали до насъ, бо насъ тутъ еще певеллика горстка, а чимъ насъ больше буде, тымъ лѣпше буде для всѣхъ. Братя Русины не забувайте о томъ, приступайте до братства и до „Р. Н. Союза“; забезпечѣть самі себе и свою родину. Не платитъ сѣ, лишъ 70 цнт. на мѣсяцъ а Союзъ платитъ \$600.00 за мужа, за жену \$300.00 и ще иншія запомоги въ разѣ калѣцтва и не здѣлности до працѣ. Колько сѣ такъ трафляе, що не оденъ умре и не только, що свой родинъ не лишитъ жадной помочи але ще нема его зашто похоронити и доперва мусять на него комектовати, а якъ нѣ то мѣсто его поховаетъ якъ быдлая такъ, що навить его родина не знае, що зъ нимъ сѣ и стало. Кожый, що належить до братства и до Союза має похоронѣть христіянскій

За урядъ братства:

Стеф. Яцко, председатель,
Илько Косиць, касиръ,
Гр. Ковалевичъ, секретарь,
Ант. Лучейко, заступникъ.

ДО ВѢДОМОСТИ ЧЛЕНѢВЪ,

котрі належать до братства св. О. Николая зъ Chisholm, Minn., вѣдѣль Р. Н. Союза 37-ый, що рѣчний мѣтинъ вѣдбуде ся 25-го Децембра 1904, послѣ слѣдующого порядку: 1) справоздане старого выдѣлу; 2) выбѣръ нового выдѣлу; 3) рахунокъ касовый; 4) припимане новыхъ членѣвъ безъ вступного. Мѣтинъ вѣдбуде ся въ гали Лукача Фесяча.

Заговоримо и до васъ, братя Русины, котрі мешкаете около Чиполлѣ въ поблизкихъ плейзахъ, якъ у Гибинъ, Вердашия, Спартѣ и Евелетъ. Запрашаємъ васъ на нашъ рѣчний мѣтинъ, а мы припимемо васъ безъ вступного до братства.

Петро Иванцѣ.

— ЗѢ ПРИЧИНЫ недуги заглушеного секретаря п. В. Усцого въ Трой, Н. Й. тамошне братство выбрало секретаремъ Союзу п. Павла Рончковского, котрого адресъ слѣдующій:

Paul Ronczkowsky,
2617—3-d Ave., W. Troy, N. Y.

ВЫКАЗЪ ЖЕРТВЪ НА „НАРОДНЫЙ ФОНДЪ“

На хрестинахъ вѣдъ п. С. Баля, Фордъ, Сити \$7.00. На весѣлю вѣдъ п. Авксентія Телена, Йонкеръ, Н. Й. \$5.00. На хрестинахъ вѣдъ п. Ивана Гужого, Йонкеръ, Н. Й. \$1.26. На хрестинахъ вѣдъ п. Лешка Горбала, Ансонія, Кон. \$9.10. Вѣдъ п. Гришка, Скрентонъ, Ра. \$1.00. Вѣдъ о. Чаплинско-го, Ст. Луисъ, Мо. \$2.00. На хрестинахъ вѣдъ Стефана Оленича, Йонкеръ, Н. Й. \$5.00. ЗѢ хрестинъ на руки о. Подгорецкого, Джерзи, Сити, Н. Дж. \$3.50. На хрестинахъ вѣдъ п. Серединьского, Бофало, Н. Й. \$2.00. Складка вѣдъ дѣтей о. Кульчицкого, Мк Киспортъ, Па. \$5.10. При рѣчныхъ нагодахъ вѣдъ о. Улицкого, Ансонія, Конек. \$22.06. — разомъ зѣбрано, \$63.02.

ДАТКИ НА „РУСКУ БУРСУ“

Вѣдъ о. Н. Струтинско-го, зѢ хрестинъ, Олифантъ, Па. \$3.00. Вѣдъ п. Мих. Сидора, на хрестинахъ у А. Павлика \$8.00. — разомъ зѣбрано \$11.00.

Дякуючи поважаннымъ дателямъ, остаюсь зѢ пов.
о. Павло Тимковичъ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Грудень.		
8	Ч.	Климентъ (Отк. Вов.)
9	П.	Алпій
10	С.	Іакобъ Персинакъ
11	Н.	Стефанъ новий
12	П.	Пармонъ
13	В.	+ Св. Ап. Андрей
4	С.	Наумъ пророкъ

— ВѢ Берлинѣ вѣдбула ся онѣдъ нарада представителѣвъ нѣмецкихъ корабельныхъ фірмъ, причѣмъ порѣшено заключити союзъ въ цѣли управлѣненя цѣнь вѣзды до Америки. Ухваля приняла фірма Кунарда въ Лондонѣ и вѣдѣтеперь подорожѣе подорожѣ до Америки о стѣлько, о скѣлько подешевѣла була задля конкуренції мѣжъ перевозовыми фірмами.

— ФОНОГРАФІЧНІЙ знимки. 15000 долларѣвъ одержала славна американска

спѣвачка Ліліанъ Нордіка, вѣдъ „товариства фонографѣвъ“ за вѣдсиѣване передъ фонографомъ чотырохъ пѣсень. Аргистка мусѣла однакъ заручити, що не буде сѣввати жадному конкуренційному товариству. — ВѢ лѣтъ сего року „Львівскій Боянъ“ сѣввавъ передъ фонографомъ поверхъ 20 украинскихъ пѣсень для якогось англійской фабрики фонографѣвъ и одержавъ за те колькасотъ коронъ, а крѣмъ того фабрика прислала „Боянови“ въ дарунку фонографъ, а пилты зѢ тыми пѣснями мають небавомъ насѣйти.

— ЗѢ Десладжъ, Мо. пишуть намъ: „Робота тутъ иде добре; въ Бонъ Теръ, Мо. такожъ. Робить ся 8 годинъ, платня \$1.90. Кто бы не мавъ работы, нехай тутъ прийдѣ а достае роботу.“ Добре бы було однакъ, еслибъ Русины, що хочуть ити тамтуды за роботою порозумѣлись впередъ листовно зѢ тамошнымъ секретаремъ адресъ такий: Theo. Revak, Box 348, Desloge, Mo. Ред.

— ЗѢ КИЄВА доносять, що петербурска головна управа печатныхъ справъ не дозволила выдавати украинскій тыждневникъ п. з. „Вік“. — „Кіевскіе Отклики“ доносять, що писемникъ П. Рябошапка звернувъ ся на дняхъ до міністра внутрѣшнихъ справъ зѢ просьбою о дозволѣ выдавати въ Києвѣ тыждневникъ въ украинскій мовѣ п. з. „Дніпрові хвилі“. За послѣдній два мѣсяцѣ то вже пята просьба о выдаванѣ украинской часописи.

— ЩОБЫ спинити курене тютюну середъ молодѣжи, правительство англійське выдало законъ, котрый забороняе курити хлопцямъ и дѣвчатамъ, котрі мають меньше якъ 16 лѣтъ, подъ карю 10 шилінгѣвъ. Такъ само не вѣльно купцямъ продавати тютюну такимъ дѣтямъ подъ карю 20 шилінгѣвъ.

— ВѢ Лісбонѣ въ Португаліи оденъ профессоръ перекидаючи книжки въ тамошной парламентарной бібліотекѣ, вѣдкривъ подъ книжками цѣле гнѣздо вѣдовитыхъ гадюкъ. Настрашеный утѣкъ чимъ скорше зѢ бібліотеки и зачавъ кричати о ратунокъ. Нѣхто не смѣвъ войти до бібліотека, боячись, чтобы не вкусивъ его вужъ. Доперва оденъ жандармъ узброеный паткомъ увойшовъ до бібліотеки и забивъ чотыры вужѣ. Здаеть ся, що тамъ подъ книжками е еще больше гнѣздъ гадючихъ.

— ЕСЛИ на якѣмъ плейзѣ васъ е 10 до 15 Русинѣвъ а хотѣли бы есте приступити до Союза, то заложите собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному председателю Konst. Kyrzczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вѣдъ вамъ дастъ близій поясненя и пришле потрібный рѣчи.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безпечно и скоро булъ высланъ до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Всячина.

ВЪ ХІНЬСКОЇ ВЯЗНИЦІ.

Цікавий описъ хін-
сяси вязницѣ подає въ од-
нѣй часописи лѣкаръ зъ
Москвы др. Грозглікъ, що
перебуває теперъ на мѣсці
війни на далековъ Сходѣ.
Зъ опису того виймаємо
отей подробиць.

Заїхали ми передъ вы-
соку обгороду, грубо уль-
плени зъ глины у внутрѣ,
на просторій площі, де
мѣстять ся три найважнѣй-
шій въ Харбінѣ інституці
для вимѣрюваня справе-
дливости: судъ, вязниця и
домъ ката. До середини
ведуть знаменній хінскій
ворота, два або й більше
разовъ вишій вѣдъ обгоро-
ды, зъ дахомъ стятимъ о-
стро на горѣ й законче-
номъ на горѣ; однакъ во-
ротъ на долині нема. По
обохъ сторонахъ, у внутрѣ
обѣста — лѣпанки. Въ од-
нѣй сидить хінська варта,
въ другѣй мешкає катъ.
Увійшовши, заглянули ми
зъ цѣкавости до середини:
катъ гравъ въ кѣстки зъ по-
мѣчникомъ, а надъ ними на
стѣнѣ висѣли шаблѣ, якій
уже вѣдѣли сотки головъ
винуватыхъ, менше вину-
ватыхъ и зовсѣмъ невино-
ватыхъ синѣвъ великой дер-
жавы.

Варта впустила насъ
безъ перегони и зъ вели-
кимъ вдоволенемъ вѣдала
намъ якійсь почести, що
мали наслѣдувати салюто-
ване вояковъ... Того дня,
анѣ взагалѣ протягомъ
кѣлькохъ послѣднихъ днѣвъ
не суджено нѣкого. Секре-
таръ суду зъ довгою косо-
ю не знавъ намъ пояснити,
коли именно се торжество
вѣдбує ся, бо, (але гово-
ривъ поважно), теперъ е
страшна спека, а судія е
дуже товстий. Тому треба
чекати, ажъ настане холо-
днѣйша пора.

Що́жъ було робити? За-
питалисьмо, якої будовы е
судія другого суду въ Хар-
бінѣ, а дознавши ся, що
рівножь товстий, постано-
вили ждати догѣднѣйшого
часу. А тимчасомъ звидѣ-
лисьмо вязницю.

Кѣлька кроковъ вѣдъ суду
стоить довга лѣпанка, пере-
дѣлена впоперекъ деревля-
нимъ плотомъ на двѣ поло-
вины. Въ одній сидять пе-
реступники, въ другѣй ихъ
дозорцѣ. Въ комнатѣ дозор-
цѣвъ, повздовжь цѣлої стѣ-
ны, тягне ся щось въ родѣ
скринѣ, високой по поясъ,
широкой на два лѣктѣ и
покрытой матами зъ рижо-
вой соломы. Збудована е
зъ цеглы и зъ глины;
довжь неї йде коминъ.
Горать у нѣй въ отворѣ,
що виходить до сѣней, а
дымъ стелить ся черезъ
широкій отворъ на верхъ,
майже на поземній долѣвки.
Ся скриня, то головна часть
складова хінского мешка-
ла, а разомъ найважнѣй-
шій предметъ въ хатѣ: лѣвъ
и лѣвожко рівночасно. На
нѣй, гейбы на запѣчку,
сплять Хінцѣ, неразъ по
двѣдцять особъ. На нѣй
сидять, їдять и въ загалѣ
перебувають часъ, коли е
въ дома.

Въ хвилѣ, коли ми увѣй-
шли до вязницѣ, коло двай-
цять довгокосыхъ дозорцѣвъ
сидѣло на печи та грало
въ улюбленій Хінцями кѣст-
ки; такъ були займлені
грою, що мало звертали у
ваги на нашу присутність.

Въ другѣй половинѣ бу-
динку, за деревляными кра-
тами, сидѣло на землѣ мен-
ше бѣльше сто переступ-
никѣвъ. Деякимъ поковано
руки й ноги. Брудній такъ
були, одѣжъ такъ на нихъ
була пошарпана въ лахи,
що обдерті дозорцѣ выгля-
дали при нихъ якъ вель-
можѣ. Сидять въ гробовѣй
мѣстнѣ. Жовтій якъ ци-
трины, поморщені, повялі,
зъ плуковатымъ виразомъ
лица, роблять вражѣне не-
подвижныхъ фігуръ камѣн-
ныхъ, невдатно виконаныхъ
невправною рукою. Нав-
круги нихъ, на глинянѣй
долѣвцѣ, бакоры болота, лу-
шпини орѣховъ, купины
смѣтя. Вохкій воздухъ, на-
сиченый выпарами хін-
скихъ стравъ, здає ся, пря-
мо тяжить. Крѣзь маленький
вѣконця, залѣплений папе-
ромъ, продирає ся скупе
свѣтло. Усе разомъ робить
вражѣне пекла.

Видить ся намъ, що по-
душимо ся. Спѣшно намъ
вийти на дневне свѣтло,
вѣдѣтихнути лекшимъ возду-
хомъ. И коли зновъ бачимо
свѣтъ и сонце, вѣддыхаємо
свобѣдно, гейбы прокинули
ся зѣ сну прикрого и том-
лячого.

ЗЪ ІСТОРІИ ПЕРСТЕНЯ.

Неодень зъ насъ не здає
собѣ справы зъ того, якъ
важну ролю вѣдграє пер-
стенъ въ історіи людства —
рѣчь на позоръ такъ мала
и дробна. Здає ся намъ, що
перстенъ служивъ и слу-
жить виключно до прикра-
сы гарныхъ пальцѣвъ та
иншого значѣня не має нѣ-
якого.

Въ дѣйсности однакъ
лишѣ повстане й истноване
жѣночыхъ перстенѣвъ вѣд-
нести належить до замилу-
ваня жѣнокъ въ прикрасахъ.
Середъ церковныхъ пер-
стенѣвъ перше мѣсце зай-
має перстенъ, якій каждо-
разовый папа римскій по-
лишає своему наслѣдникови.
Пѣсля переданя походить
сей перстенъ вѣдъ апостола
св. Петра.

Въ богатѣйшій скарбниці
турецкого султана находить
ся славный перстенъ Ахме-
да. Якъ переказують, нале-
жавъ вѣдъ колись до коро-
ля Соломона и мавъ въ со-
бѣ силу опановуваня злыхъ
духовъ, якихъ вѣдтакъ лов-
лено, замыкано въ горш-
кахъ и запечатавши печат-
кою чудесного перстеня,
придержувано цѣлий вѣкъ
въ невягѣднѣмъ арештѣ.

Такъ каже переказъ; ны-
нѣ зубъ часу знищивъ пе-
чатки, а зліи духи повтѣка-
ли зъ горшківъ и радѣ зѣ
свободы, увивають ся се-
редъ людей, та щобы вы-
шадгородити собѣ кѣлька-
соглітму втрату часу, ро-
блять пакости въ десятеро
бѣльшій.

Часомъ и до зручного
виконаня убійства увивано
давнѣйше перстенѣвъ. Сла-
внѣйшій Цезарь Борджія по-
сильвъ такий перстенъ, и якъ

лѣвшу одѣжу, але й родин-
ный перстенъ яко знакъ
власти надъ службою.

Нынѣ всѣ майже Єгиптя-
не, навѣть найбѣднѣйшій,
носять на малѣмъ пальци
правой руки сѣбѣй пер-
стенѣвъ зъ вирізанымъ име-
немъ и додаткомъ „рабъ
божій“.

Загаломъ звѣсне е значѣ-
не перстеня въ нашихъ об-
рядахъ шлюбныхъ. Давнѣй-
ше, третій палець лѣвой
руки призначений бувъ до
ношеня шлюбного перстеня,
а се тому, бо люде гадали,
що себѣна жила бѣжить
вѣдъ того пальця до серця.
Вѣру въ серцеву жалу трет-
того пальця прийнято вѣдъ
Римлянъ, однакъ нынѣшня
наука заперечує се рѣшучо.

Християнскій епископы

посѣдають перстенѣвъ, що е

усвяченымъ символомъ звя-
зи епископа зъ церквою и
власти надъ подчинеными
его опѣцѣмъ вѣрными.

Давнѣйше вразъ зъ епи-
скопомъ и перстенъ его
складано до гробу; неразъ
при томъ приключало ся,
що окрадено тѣ гробы. И-
талійскій поетъ, Боккаціо,
розказує пригуду одного
молодця, що приставъ до
злѣдѣйской компаніи, яка
мала обокрасти гробовець
архієпископа Неаполю. За-
бобонный злѣдѣй бояли ся
зѣйти до гробу и вирідили
тамъ ново прийнятого моло-
дця, самий же ожидали надъ
гробовецьмъ пайованя добы-
чѣ. Але молодець, добувши
цѣнный перстенъ, не хо-
тѣвъ дѣлити ся зъ боязли-
выми товаришами, а сесѣ
зъ мести привалили отвѣръ
гробовецьмъ пайованя каменемъ,
засудивши закланного спѣл-
ника на страшну смерть
пѣдъ землею. И вже набли-
жала ся хвиля, коли душа
молодця мала покинути
грѣшне тѣло, ажъ тутъ на-
дѣйшла друга шайка зло-
дѣвъ по цѣнный перстенъ,
вѣдвалила камѣнь и — на
видъ виходячої зъ гробу
бѣлої постатѣ утекла въ
безпамятнѣмъ перестраху.

Середъ церковныхъ пер-
стенѣвъ перше мѣсце зай-
має перстенъ, якій каждо-
разовый папа римскій по-
лишає своему наслѣдникови.
Пѣсля переданя походить
сей перстенъ вѣдъ апостола
св. Петра.

Въ богатѣйшій скарбниці
турецкого султана находить
ся славный перстенъ Ахме-
да. Якъ переказують, нале-
жавъ вѣдъ колись до коро-
ля Соломона и мавъ въ со-
бѣ силу опановуваня злыхъ
духовъ, якихъ вѣдтакъ лов-
лено, замыкано въ горш-
кахъ и запечатавши печат-
кою чудесного перстеня,
придержувано цѣлий вѣкъ
въ невягѣднѣмъ арештѣ.

Такъ каже переказъ; ны-
нѣ зубъ часу знищивъ пе-
чатки, а зліи духи повтѣка-
ли зъ горшківъ и радѣ зѣ
свободы, увивають ся се-
редъ людей, та щобы вы-
шадгородити собѣ кѣлька-
соглітму втрату часу, ро-
блять пакости въ десятеро
бѣльшій.

Часомъ и до зручного
виконаня убійства увивано
давнѣйше перстенѣвъ. Сла-
внѣйшій Цезарь Борджія по-
сильвъ такий перстенъ, и якъ

сучасній запернюють, ужи-
вавъ его часто. На позоръ
приязне стиснене руки вби-
вало невягѣдного неприя-
теля, бо дуже делікатне
сталеве жало, помѣщене на
оправѣ перстеня, входило
безъ болю въ руку и запу-
скало сильну отруку.

Иншого рода перстенѣвъ
отруєю посѣдавъ Кондорсь,
філософъ зъ часѣвъ фран-
цуской революціи. Вѣдъ
смерти пѣдъ жѣлѣтиною
спасъ ся Кондорсь тимъ,
що споживъ заховану въ
перстені сильну отруку,
яку вже напередъ давъ со-
бѣ злагодити.

ЩАСЛИВЕ ПОДРУЖЕ.

Одень зъ англійскихъ у-
ченыхъ на основѣ стати-
стичныхъ датъ дѣйшовъ до
перевѣдченя, що супруже-
цтвѣ зависать не лише
вѣдъ добору характерѣвъ и
поглядѣвъ, але вѣдъ добо-
ру вѣкку подружѣ. Вѣдъ
вынайшовъ навѣть мате-
матичну формулку при
добрѣ вѣкку подружѣ, а и-
менно: Вѣкъ мужины на-
лежить подѣлити черезъ
два а до одержаного квоту
додати 7. Се число вкаже
лѣта жѣнки, яка вѣдповѣ-
дала бы вѣкомъ чоловѣко-
ви. Примѣромъ: хтось має
30 лѣтъ и хоче женити ся.
Его жѣнка повинна мати
(30:2=15+7=) 22 лѣтъ.
Той самъ математичный взо-
рецъ обернений, служить
при выборѣ мужа для дѣв-
чины. Если примѣромъ дѣв-
чина має 20 лѣтъ, то
ей мужъ повиненъ мати
(20-7=13 разы 2=) 26
лѣтъ. Англійскій ученый
радить, держати ся сего
рахунку при заклучуваню
подружя, и заручає, що
такъ добраный подружя бу-
дуть щасливы...

ДУМКА ХЛІВОВОРА.

Ой виїду я на поле,
На горб високий стану,
Вкруг себе наоколо
І вздовж і вишир погляну.

Подивлю ся на право
Все панське бачу поле,
Подивлю ся на лѣво —
Шумлять жита мов море!

Широке поле панське,
Вузьенька моя нива —
Чому ти думко моя
Така сумна й тужлива?

— Ой поле гарне поле,
Широке, мов те море,
Чому ж ти чорне поле,
Все панське не мое!

Ой хто ж тебе гей поле
Широке наче море,
Хто те тебе орати,
Засѣвъ пѣд збирати!

Самий буду робити
По рілхъ, стернях лиш водити —
Робити ніч и днину —
На панську гей родину.

Ой поле чорне поле,
Широке мов те море,
Чому ж ти чорне поле,
Все панське не мое?

Іван Діброва.

СМѢШНЕ.

Жѣнка: Я не розумѣю,
якъ можна такъ довго си-
дѣти въ шинку.

Мужъ: Га, якъ не розу-
мѣєшь, то дячого гово-
ришь о томъ, чого не розу-
мѣєшь?

ВЪ СУДѢ.

— Чи вы певий того, що
небѣщикъ саучайно упавъ
до воды и утопивъ ся? Ин-
шій кажуть, що то зробивъ
умысно.

— Свѣтлый суде! вѣдъ
нѣсь фляшку горѣлки въ
кишени; коли бы ся бувъ
топивъ по доброй волі, то
певно передъ тымъ бувъ бы
выпорожнивъ флячину.

Нупуйте чимъ скорше

КАЛЕНДАРЬ Русного Іар. Союза на 1905 р.

Каждый Русинъ повиненъ
мати въ своѣй хатѣ сю пре-
красну книжку! Е що у нѣй
прочитати, е на що поди-
вити ся. Прочитайте лише,
якій гарній тамъ рѣчи:

1) Вѣдзвы и календарска часть.
2) Свята Ольга оповѣдане зъ
руской бувальщины.

3) Оповѣдане зѣ страйку въ
1902 р.

4) Хитрый народецъ у той Аме-
рицѣ, смѣшне оповѣдане зъ руско-
американского жита.

5) Десять точокъ пѣдъ розвагу
Русинамъ.

6) Оглядъ американского Руси
за минувшій рокъ.

7) Головніишій пытанія, котри
завдають людямъ, що хочуть дѣстати
горожанскій пацеры (citizens-
paper).

8) Боротка Історія Руси зъ
образками.

9) Смѣшны приказки, припо-
вѣдки и смѣшны оповѣданя.

10) Порады и всячина, цѣкава
для кожного.

Кромѣ того е богато образковъ
зъ російско-япанской войны, та
иныхъ, а такожъ мапа стародав-
ной Руси при кѣнци Календаря.

Сей великій Календаръ,
котрый має 224 сторѣвъ
друку, коштує всего 35
центѣвъ. То жъ нехай кож-
дый посмѣшитъ ся купити,
закъи ще не розѣбрали лю-
де. Пишѣть по Календаръ
и посылайте грошѣ лишъ
на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже тана, бо сей
великій календаръ коштує
всього 35 центѣвъ.

Докторъ Арданъ

отворивъ офісъ
пѣдъ ч. 711 ул. Линденъ,
Скрентонъ, Па.

Новый телефонъ 1631.
Старый телефонъ 570—2.

Польска Колонія въ Державѣ Вирджія.

Маємо 40.000 акровъ урожайной землѣ вѣдъ \$5 до \$15 за
акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ
недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити
гарный грѣнь на всѣхъ плодахъ. Земля е всею добра, и
каждому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшеница,
ячмѣнь, овесъ, соловка картофля, кукурудза, тютюнь. Овочѣ:
яблока, грушки, сливки, огѣрки, мелъоны, помідоры и взагалѣ
всѣ огородовина. Вино е также добре якъ каліфорнійске. Земля
е рѣвна, покърита переважно дубовымъ лѣсомъ. (Пасовиска) для
худобы, овецъ и т. д. Вода жерельна на каждой фармѣ 20 стѣпъ
глубока. Морозѣвъ анѣ спеки тутъ нема, шкѣльоны тутъ не-
завѣсны. Недалеко суть великія мѣста якъ Річмондъ, Балтиморъ,
Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Філадельфія. Тысячѣ людей глядає
теперъ фармы и много вже Польскѣвъ закупило вѣдъ насъ землю
и суть вдоволені. Каждый повиненъ йти на фарму, де каждый
е своимъ паномъ, а маєтокъ фармерѣвъ е забезпеченый. Фармеры
не потребують боляти ся страйку, зменшена платнѣ або калѣп-
тва. Фармы продаємо за гѣтовку, або на легку сплату, однакъ
часть треба зложити гѣтовкою, а решту на сплату пѣсля умовъ.
По близшій услѣвья пишѣть по польски до

JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Напишѣть десѣть вычитали се оголошене.

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕА ЛАЙН-С-
Треня вѣдхаютъ зі Скрентонъ в будні
дні від 1-ої до 6-ої рано що година, а
від 6 рано до 12 в ночи що 20 минут.
В Неделю вѣдхаютъ трен від 1-ої рано
до 7 що година, в від 7 рано до 12 ої
в ночи що 20 минут. Від 3.20 до 6.40
пополудня трен ходять що 10 минут.
До Виллербі іде трен всего 41 минут,
а експресовий, що вѣдхаютъ зі Скрентонъ
(крім Неделі) о 6.36 8.16 і 10.36 рано
а 2.16, 4.46 пополудня іде лиш 33 минут.
Наші кары їдуть до Нейлѣ Парку і Пі-
терсбургъ. Ми перевозимо такожъ пакунки.
B. F. WYLY, jr. traffic manager
Scranton Pa.

— Хотите правовати ся, выставити ко-
ну повномочіє, купити або продати має-
токъ, дѣстати салютъ, сколектовати гро-
шы вѣдъ довжикѣвъ або увѣднѣти ся
вѣдъ войсковомъ елєкцїи, пишѣть до
John-a Nemeth-a 457 Washington St. New
York, N. Y. Вѣдъ вамъ всьо зробити актъ
найкраще и скоро

Друкарня „Свободы“

выконує
всякій работы друкарскій
старанно, тано
и на термінъ.

Адресъ:
SVOBODA.
Box 353, Scranton, Pa.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—
3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. е на 303 Spruce
St. Але до Скрентонъ приїжджає тѣльце
кожного понедѣлка и четверга вѣдъ годинъ
6-ої до 8-ої вечеромъ.

Всѣ справы американскій въ повѣстѣхъ:
Лявоєри и Лявоєри.

Хто має справу ґрунтову, або
коче вѣдобрати грошѣ або спадокъ
зъ старѣмъ краю, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вѣдъ бувъ ад-
вокатомъ въ Галличіи.

Всѣ контракти, правній паперы и
повномочія.

С. М. НАТНАВАУ.

агѣнтъ вѣдъ огнемъ асекураціонномъ
компаніи.

Колектує такожъ грошѣ за рентъ.
Має дома до мешканя або на про-
дажъ на Blakely, Olyphant, Pa. и околици.
Цѣна дуже низька.

Янъ Фишеръ

Новый
Банково-Шифкартовый Дѣлѣ

отвореный каждого дня
вѣдъ 7-ої рано до 9-ої ве-
черомъ пѣдъ
ч. 713 Front St., Catasauqua, Pa.
Засылаетъ, купує и продає
старокраевій грошѣ.

Приймає грошѣ до перехо-
ваня и звертає ихъ кож-
дого часу.

Шифкарты продає до всѣхъ
портѣвъ Bremen, Ham-
burg, Rotterdam, Antwerp
и на Англію за ту саму
цѣну що и компанія.

Продає всѣлякій молитвенный
и забавный книжки.

Провадить чисто славян-
скій, християнскій биз-
несъ. Вѣдѣдайте его.

Вѣдъ е такожъ Notary Pub-
lic — потверждає и вы-
рабляетъ всякій старокра-
евій контракти скоро и
безпечно.

ѣ

JOHN J. CAMPTON
Католицкий похоронщик.
Вынаймае тапо керичъ
— ту и на околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масе заведомо на складѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочонкахъ зъ наилучшихъ броваровъ,
горьвки и ликеры наилучшего гатунку.
Братя! заможайте у своего!

МАСПЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ
305 Laskawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣякого рода, хоть
бы акъ разтрисенъ. Также робить книж-
ки для братствъ, церковь, бизнесменовъ
и т. д. За роботу гварятуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 50 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Заплати са де Митренко;
Готель, виску, пиво масе,
Повни сляники доливав.
6 цигара, е и гала.
На митни, на бабавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчушь неодо цѣнаве, —
А що выпешъ, то знай брате,
Пѣде дальше, якъ у пати!

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ мамый яку небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ,
повиненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достане найздоровѣй и найтаншій
напитки всѣякого рода и порадѣ, де най
лучше ку: эти шифкарты.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породѣзнають
особливой опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN, PA. | Nr. 1673

Юліанъ Копистянскій
(JULIAN KOPYSZANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ ру-
скай. — Найлѣпшій напитокъ
можно ту достати, якъ: пи-
во на цуклянки и бутельки,
вина розмаитого гатунку,
горьвки досковалы, цигара
дуже добры.

Сплатить Братя Русины до своего брат-
чика Юлья!

**ВЫРОБЛЯЕ БРАТ-
КІ МАШЛІ, ШАПКИ,
ВОДНАНИ, ХОРГУВЫ,
УНИФОРМЫ.**
Цѣники и проб-
ы высылаетъ даромъ.

Можете писати до насъ по руски, сло-
венски або польски.

V. H. Morgan, 23 N. Main str.
SHAMOKIN, PA.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Наибольший русский компанічный сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый домъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
панічна робота. — Всѣ ро-
зумни Русины належать до той
компаніи, купують зъ своего власно-
го стору значить, спомогають самыъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:

Н. Габуря, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— ВЪ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчь до житя, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскы и звычайны.
Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вѣдь нынѣ вже знають люде солідного
Ивана Глову.

Одень зънаибольшихъ
броваровъ въ
Америцѣ.

**ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ**
ПРИМЪШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сеге пива, то
нишого вже не хоче
пити.

Голова вѣдь него
нѣколи не болитъ,
бо есть здорове и по-
живно.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РИШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА ВУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шляну чи смачныхъ ковбасъ,
Не грати брате грошей и часу,
Лянь пятай са, де бучеръ Югасъ.

Вѣдь всляне мясо масе,
Зъ людми красно розмовляе
И поруски, по словенски,
По англицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Бѣ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды людой са не боить.

Томъ Русъ намъ треба знати,
Шо его тре подписати;
Красно вѣнзати, въ папѣрѣ запакати,
Бучерня чиста, ашь са сердце радуе.

Мы, Русини не жалуюмо,
Вѣдь Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вѣдь у Scranton найлѣпше мясо масе,
О томъ кожда дитина навѣть добре знае:

Томъ милі брати, нѣкуда са не водочать,
До найлѣпшой бучерни до Югаса ходать
Добре, тано, справедливо,
Чисто, смачно и утѣвно!

Перша Руска Торгова и Рукобильна.
РИЗЪ И ЗНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ

поручае богато заосмотреный складъ всѣякихъ
товаровъ церковныхъ.

Принимаетъ замовленя на всякій работы зѣ
золота, сѣрѣбла, бронзу и иньшихъ мета-
лѣвъ, якъ такожъ до водновленя, позолоченя
и посѣрѣбленя всякій церковный и домашній
знаряды.

Всякій посылки полагадуе водворотною почтою.
Все выконуе въ найкоротшій часъ и по найнижшій цѣнѣ.
На жадане высылае цѣники богато иллюстрованъ.

Е. Спжарскій и В. Устенскій,
ул. Руска Ч. 1., Львовъ, Austria, Galicia.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Каждый, хто зъ Братовъ-Руси-
новъ приѣде звидѣти славу свѣ-
тову выставу въ St. Louis, Mo.
нѣхай не пожалуе зайти до
перворядного русского салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО
а тамъ знайде все здоровый напитокъ
та цигара, а що найголовнѣйше:
добру порадѣ, помѣчь и услугу че-
резъ цѣлый часъ.

Такъжъ пригадуе ся ласкавой па-
мѣти, що спродае тані а добрі
шифкарты и высылае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell Phone Blue 1254.

Гей Русини! чи знаете вы до-
рогу до дешевого и лебшого ку-
на? Она веде просто до

Юрія Хилыка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него
спайдете одинокій, найдешевшій, най-
сучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ
убранями. Купите добре „шифкарты“ а
скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до
старого края. Не гадайте однакъ, що то
же все — нѣ! Вѣнь масе ще найпарад-
нѣйшій салунъ въ мѣстѣ подъ назвомъ:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ рѣдной бабки на
весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскій дивъ въ Shamokin, Pa.

Свѣдѣня, Обѣды, Вечеръ

Въ кождій часъ можна достати
гакъ горячій якъ и зимній перекуски.
Потравы прилагоджені на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремій комнаты для родитѣ.
Найлучшій вина, пива, ликеры, горьвки
и всѣ можливый напитки. Цѣна дуже
мала.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одними только доводами лѣкаръ може доказати, що въ дѣйствости вылѣчилъ
хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, що-
бы другій лѣкаръ малъ доводы або благодаренія своихъ паціентовъ. Дятого-то,
понеже хвалятся только, що суть укѣнченными лѣкарами, а неразъ слабость не
только не вылѣчатъ; но побольшатъ, то чи-жъ тѣ лѣкари могутъ мати доводы
вѣдчности и благодаренія? Николи!

Мы зновъ, которыи дбаемо о здоровье нашего народа, чтобы онъ не былъ оо-
дираный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцами, радимо всѣмъ
хорымъ Русинамъ удаватись только до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
дипломованого доктора зъ Нью-Йоркского университета,
которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченые хорыхъ.

Для того подаемо тутъ колька найновѣйшихъ листовъ, въ которыхъ напишъ
братья и сестры благодарятъ професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣл-
ковите вылѣченые ихъ изъ тяжелой недуги.

**Вылѣченный зъ тяжелой внутрен-
ной хоробы и ревматизму.**

Дитинячий сухоты.
Почт. г-не проф. Коллинсъ!
Благодарю за лѣкарства, кото-
рыи выслано для моей доньки.
Я страшно журился тѣмъ, що
моя донька не выйде зъ той хо-
роты. Однакъ теперь я переко-
нался, що по Вашихъ лѣкар-
ствахъ она чѣмъ разъ лѣпше вы-
глядае и вже майже цѣлкомъ
здорова. Для того прошу при-
няти мое сердечное благодареніе.
Я буду розголошувати Ваше имя
помежи моими знакомыми.

Съ почтениемъ,
Іосифъ Попѣль,
Box 12, Fernie, B. C. Canada

**Вылѣчена зъ хронической жолуд-
ковой слабости, болѣю головы
и внутреннѣхъ женожихъ
устройствъ.**

Скрофулы [пырщи].
Не маю словъ къ благодаренію д-ру
Коллинсу за вылѣченые моей хороты, бо
страшнодокучали менѣ скрофулы. Теперь
есмы цѣлкомъ чистый.

І. Веницкій,
Cement Works B & S, Hannibal, Mo.

Выпуклина и боль утробы.
Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою
радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ
вашого лѣкарства я цѣлковито выздору-
вилъ и не потребую носить поясъ. Слава
такому докторови! Съ почтениемъ,
Андрей Богатко,
186 West Rothland, Va.

**Кашель, боль перси, крижей,
жолудка и нестравность.**
Сердечное благодареніе засылаю проф.
Коллинсови за вылѣченые моей слабости.
Если бы не ваша помощь, я певно не
бачилъ бы вже денного свѣтла

Михаилъ Денъко, Box 32, Orbiston, Ohio.

Нервовость и боль головы.
Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що
лѣкарства Вашии я получила въ на-
лежитомъ порядку и по ужити ихъ сей-
часъ чуюсь лѣпше и здоровше за шо
складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, Ermandale, Ind.

Доводовъ о вылѣченіи секретныхъ хоробъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ не было
паціентъ въ Тысячи выздоровленныхъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф.
д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, котрый ругать за цѣлковито вылѣченые всякихъ
слабостей

СЕКРЕТНЫ ХОРОВЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.
Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, шо нема такого паціента, кото-
рого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабость,
повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street,
NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладнымъ справдженю вашей хороты и на жаданье діагнозы пошле вамъ потребу
порадѣ и такіи лѣкарства, которыи въ короткомъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. Про-
тое не забудите своихъ хоробъ.

Офисовыи години: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.